

Verzia bez fotografií a konečnej grafickej úpravy.

Obrázok (deti z mladšej besiedky)

**K SVIATKOM TOHO, KTORÝ SA NARODIL PRE NAŠU
SPÁSU AKO DIEŤA, PRAJEME VŠETKÝM - MALÝM
I DOSPELÝM – DIETKAM BOŽÍM, HOJNOSŤ
POŽEHNANIA A POKOJA OD PÁNA JEŽIŠA KRISTA.
NECH VÁS SPREVÁDZAJÚ
V CELOM NOVOM ROKU 2005!**

Z obsahu čísla:

- Na slovíčko s Jolankou Meškovou
- „Manželstvo“ bez obrúčok
- Aj vy môžete pomôcť 2%-tami
- Bludné nauky posledných dní
- Príhovor V. P. Čobrdu („Programná reč“) pri jeho uvedení do úradu biskupa
- Program podujatí počas Adventu a Vianoc

SLOVO NA ÚVOD

Čas adventu i prelomu rokov je vhodnou príležitosťou na sebareflexiu, na bilancovanie. Pomocou k nemu nám môže byť i nižšie uvedená kajúca modlitba.

Vyznávam sa Bohu, Pánovi Ježišovi a vám, bratia a sestry, že žijem v hriechu. – Hoci patrím k svetu, ktorý je dobrým Božím dielom, i keď som povolaný do spoločenstva cirkvi, tých, ktorým Pán Ježiš zveril svojho Ducha, žil som nezodpovedne a nepravdivo. Platia o mne slová z Jeremiáša (48,10a): „Prekliaty, kto s nedbalosťou koná dielo Hospodínovo.“

Vyznávam,

- že som sa vzpíeral uznať, že Teba - Bože, stretávam v ľuďoch (por. Mt 25,40.45);
- že si vyberám, komu by som mal byť blíznym;
- že neprijímam druhého človeka, keď sa mi to nehodí;
- že prehliadam a odmietam ľudí, ktorí sú mi nesympatickí;
- že pohľadám ľuďmi, ktorí sa mi zdajú slabí alebo hlúpi;
- že neberiem ohľad na svedomie druhých vo veciach, v ktorých sa cítim slobodný a silný;
- že svojich blíznym súdim a odsudzujem, ale sám sa pohoršujem, keď ma posudzujú iní;
- že zaobchádzam s druhými ako s prostriedkami svojich cieľov, namiesto aby som s nimi zdieľal ich život;
- že často odmietam spoluzodpovednosť - najmä v situáciách, ktoré ma zastihli nepripraveného a na ktoré sa mi nehodí nijaké pravidlo;
- že sa nezastávam ukrivdených;
- že sa nečinne prizieram, keď sa v mojom okolí dejú krivdy, a dokonca presviedčam seba i druhých, že sa nedá nič robiť;
- že nemám odvahu prijať a nasledovať pravdu tak, ako ma oslovuje a ako na mňa nalieha. Namiesto, aby som žil v pravde, chcem pravdu mať;
- že sa často nesnažím porozumieť stanovisku svojich odporcov;
- že keď sklamem očakávania, som skleslý iba kvôli sebe, a nie preto, že som niečo zmaril a že som druhým ublížil;
- že som málo otvorený, a dokonca sa uzatváram svetu i ľuďom. Odmietam prijímať od druhých, aby som sa necítil zaviazaný;
- že - na druhej strane - ubližujem aj ľuďom, ktorých milujem; nepamätám na Pánove slová: „Blahoslavenejšie je dávať, ako brať“. (Sk 20,35) Zneužívam druhých, ich ochotu, ich schopnosti, ich čas. A nedokážem byť vďačný;
- že si voči iným počínam nezodpovedne aj tým, že sa preceňujem;
- že ubližujem svojim blíznym vlastnou nedisciplinovanosťou a odkladaním toho, čo mám vykonať;
- že sa vyhováram na okolnosti alebo na svoju nedostatočnosť, aby som sa nemusel odvážiť podstúpiť riziko;
- že sa nechávam premáhať strachom a úzkosťou;

- že nevykupujem čas, ktorý mi je zverený: vyplňam ho zbytočnosťami, zaháľam, nevzpieram sa rezignácii a pasivite;
- že som príliš ovládaný minulosťou alebo podlieham svojim ilúziám, takže zanedbávam prítomnú chvíľu;
- alebo že prítomnú chvíľu preceňujem: nechávam sa rozptyľovať malichernosťami a dopúšťam, aby som sa strácal vo svojich starostiach;
- že Bibliu čítam málo a zle. Nerobím dosť preto, aby som jej porozumel;
- že hoci sa mám „modliť a nechabovať“ (L 18,1), často zostávam Bohu dlžný odpoveď;
- že svojím životom vydávam krivé svedectvo o Pánovi Ježišovi Kristovi, a uvedomujem si, že tým spochybňujem aj svedectvo cirkvi, do ktorej patríam a robím ju nevierohodnou;
- že Pánovi Ježišovi málo dôverujem, namiesto aby som sa učil z Jeho oddanosti Bohu, hľadám svoje zaistenie;
- že neberiem na seba zodpovednosť slobody; nejdem v slobode za Pánom Ježišom – bez istoty, kam až dôjdem a ako to so mnou dopadne.

A odsudzujem sa, že mi aj pri tomto vyznaní ide stále ešte príliš o vlastné ospravedlnenie a upokojenie svedomia ako o vystavenie sa napospas svetlu Kristovej pravdy a úsilie byť do hĺbky svojho vnútra poznaný a súdený.

Priznávam, že dokonca aj v tejto chvíli, keď sa odo mňa očakáva pravdivosť, nie som schopný odložiť svoju rutinu a vystúpiť z úlohy, na ktorú som si zvykol.

Viem tiež, že toto všetko, čo som povedal, nevyjadruje všetok môj hriech a že ho nemôžem poznať a vypovedať do hĺbky.

Prečítajte si z Biblie ešte Žalm 139,1-12.23-24 a Žalm 130.

Podľa Zdeňka Bonaventuru Bouše volne podal

-mš-

ČELAMI VYBÁRAJME KOSTOL

NA SLOVÍČKO S JOLANKOU MEŠKOVOU

- bývalou (do r. 2000) presbyterkou nášho cirkevného zboru, ktorá na Pamiatku reformácie oslávila svoje 75-te narodeniny.

Každý život človeka je zložený z originálnych kamienkov, ktoré do seba zapadajú. Predstavíte nám svoje základné kamienky?

Narodila som sa v Liptovskej Štiavnici, kde žijem až doteraz. Chodila som na meštianku do Ružomberka; pracovala v lesníctve. Vydala som sa a mala 3 deti. Neskôr, keď mi ochorel muž, pracovala som v šľachtiteľskom a semenárskom podniku v Liptovskom Mikuláši. Manžel zomrel po 8. rokoch na mozgovú – miechovú sklerózu. Posledné 2 roky bol pripútaný na lôžko. Keď „odišiel“ nemal ani 40 rokov. Pomerne mladý mi zomrel aj syn. Prežila som dosť - aj na 100-ročného človeka. Za pána farára Midriaka som bola presbyterka; kurátorka za pána farára Plavca.

Poznám Vás ako optimistku. Čo si myslíte o výroku Premčana: „Šťastná žena je ako kamenný múr, ktorý nik nemôže zvaliť.“

Som vdovou od svojich 36. rokov. Viete, jeden je jeden a dvaja sú dvaja. Život je taký. Dlhो žili moji rodičia, tak som tú samotu tak necítila. Myslím si, že žena sa skorej zariadi ako muž. Hovorí sa: „Keď matka hýbe kolískou, hýbe celým svetom.“ Dieťa viac prilne k matke. Keď matka umrie, všetko padá. S deťmi som sa vždy rada porozprávala. Chcela som, aby mi radšej povedali, ak aj niečo zlé spravili. Je to lepšie, akoby mi mal niekto žalovať. Ja som v mame mala vždy aj kamarátku. Takýto vzťah mám aj ja k svojim deťom.

Ako Vám viera v Pána Boha pomohla prekonať životné skúšky?

Život má svoje klady i nedostatky. Koľkokrát som si pomyslela, keď som ja prešla, nech aj tie deti prejdú. Človek by si aj pohundral, no len Boh môže robiť sudcu.

Sestry Royové založili v Starej Turej v roku 1897 Abstinenčný spolok

-Modrý kríž. Riadili sa podľa týchto zásad:

1. **Denne čítať Slovo Božie.**
2. **Spravovať svoj život podľa neho.**
3. **Privádzať hynúce duše ku Kristovi.**
4. **Byť hotový znášať pohanenie pre Neho.**
5. **Zriecť sa pitia opojných nápojov.**

/Evanj. Lukáša 1,13 „Anjel mu (Zachariášovi) povedal: dáš mu meno Ján, lebo bude veľký pred Pánom, vína a opojného nápoja NEBUDE piť a Duchom Svätým naplnený bude už od života matky.“/

Môžete sa k týmto bodom stručne vyjadriť?

Každé ráno si čítam Tesnou bránou, vyhľadávam si príslušné citáty v Biblii a čítam si celé kapitoly. Veď pre pol hodinu mi robota neujde, nie je zajac. Teším sa, že vnuk Martin, keď ma príde navštíviť, vždy má v kapse Bibliu. Ani spať bez jej čítania nejde. Pravda je, že kedysi sme celom nevybárali kostol. No teraz, keď je autobus, idem na služby Božie častejšie. Je ťažké žiť podľa Slova Božieho. Človek nielen tým slovom, ale aj myslením zhreší. Veriť verí, ale aj tak sa nevedome dopustí hriechu. Mój otec bol svedomitý, nebol „korhel“. Len raz bol opitý a to nám povedal: „Neberte si deti zo mňa činy!“ Nikdy som nebola za pálenku, pre mňa nemusí byť. Koľkokrát zabudnem návštevu ponúknuť. Pre Pána Boha som neznášala pohanenie. Vedela som si svoje zastať, keď prišlo na lámanie chleba.

J. Ruskin napísal: „Knihy sú ľudom tým, čím krídla vtákom.“ Je známe, že vediete Obecnú knižnicu v Liptovskej Štiavnici každý piatok. Ako knihy vplyvajú na Váš život?

Mňa knihy obohatia o všeličo. I poteším sa, i zasmejem. Najradšej čítam, televízor nepotrebujem. Mne aj muž nosil knihy zo starej fabriky. Vždy som veľa čítala. Radšej prijmem knihu vo sviatok, ako kvet. Ten zvädne. O knižnicu sa starám 31 rokov. Keď nakúpim knihy z obecných peňazí, chytro ich „pohabartujem“ (prečítam), aby som vedela odporučiť čitateľom. Dnes je kniha drahá „almaria“ (záležitosť). Kedysi kniha stála 30 korún, dnes 300.

O aký druh literatúry je najväčší záujem?

Dospeli si požičiavajú historické a dobrodružné knihy, deti rozprávky a náučnú literatúru.

Slávite narodeniny v deň Pamiatky reformácie. Čo pre Vás Luther znamená?

Bol to človek rozhladený, vedel povedať i napísať. Páči sa mi aj pán biskup Západného dištriktu Osuský. Ten rozpráva ako Ján Hus.

Aké mávate Vianoce?

Vianoce boli kľudnejšie, pokojnejšie. Aj na Štedrý deň sme chodili do roboty. Tešili sme sa večer do kostola. Dnes sú viac materiálne. Ľudia majú všetko. I stromček sa prehýna od všetkých dobrôt. Na stole nechýbali oblátky, med, prípitok, opekance s makom, kapustnica s sryžou, údené alebo kyslé ryby, chlebianik (okružly chlebový koláč s cesnakovými strukmi). Rada spomínam na svätójánsky chlieb, kysnuté koláče s makom, lekvárom a tvarohom. Zákusky sme nepoznali. Uvedomujem si, že s jedlom rastie chuť. Tak vám prajem, aby vám rástla chuť po Božom slove. *(Zhovárala sa: Janka Mrázová).*

AKTUÁLNE

„MANŽELSTVO“ BEZ OBRÚČOK

Každý z nás, vedome či podvedome, má určitý princíp života. Základ, na čom buduje „stavbu“ svojho života. Pre evanjelikov by týmto základom malo byť evanjelium - dobrá zvesť, ktorá zaznieva z Písma Svätého: Totiž, že **Pán Boh drží a nesie náš život, má nás rád a veľmi Mu na nás záleží; má pravdu a vždy nám chce dobre.** Potvrdil to tým, čo pre nás vykonal v Ježišovi Kristovi.

Ježiš – svetlo sveta (J 8,12) povedal o svojich učeníkoch: Vy ste svetlo sveta (Mt 5,14). Pán Ježiš – pravé svetlo sveta v nás zažal svetlo, aby sme – vierou napojení na Neho – boli svetlom pre svet. – Aby sa od Kristovho svetla, ktoré odrážame, zapálili nové a nové „sviece“. Každého farára, presbytera, každého úprimného kresťana, by vzhľadom na to mala logicky zamestnávať otázka: **Ako odráža cirkevný zbor, do ktorého patrím, toto Kristovo svetlo? Odráža ho vôbec, alebo skôr splýva s temnotou?** Líšime sa od nekresťanov? - Prinajmenšom v sexuálnom správaní sa členov cirkevného zboru? Zaiste jestvujú aj iné oblasti, kde je namieste odlišnosť od sveta (napr. vzťah k starším, slabým vo viere, spôsob používania daru reči, riešenie konfliktov, vzťah k peniazom a pod.). Sexualitu si chceme všimnúť z viacerých dôvodov:

- Už fakt, že sme na svete, má do činenia so sexualitou.

- Sexuálne správanie je oblasť života kresťanov, ktorú svet pozorne sleduje (väčšina káz z cirkvi pretriasaných vo svetských médiách sa týka práve sexuality).

- Predovšetkým: **nesprávne používanie daru sexuality prináša bolesť duše, rozpad množstva manželstiev (do ktorých ľudia neraz nevstúpili, ale vleteli...), utrpenie detí, trýzeň rodičov nad zbabraným životom ich synov/dcér, „manželstvá“ bez obrúčok a pod. Bolo by teda vážnou chybou**

ponechať oblasť sexuality dohodom, pripustiť, aby sa k nej vyjadroval iba bulvár, liberálne médiá a rubriky časopisov niekedy hraničiacich s pornografiou. Totiž nielen slovo, ale aj zámerné mlčanie k otázkam sexuality má pedagogický vplyv. I tým, že o nich mlčíme, vychovávame – resp. dávame tichý súhlas iným, aby tak robili za nás. Oni to robia. No sotva v duchu evanjelia. Pritom celá spoločnosť, evanjelických kresťanov nevyvímajúc, nesie zodpovednosť za to, aké hodnotové vzory sú mládeži i ďalším ponúkané.

Samozrejme, že nám nejde o moralizovanie, ale o vytváranie protívahy k tzv. sexuálnej slobode (– spravidla však svojvoľnosti) a chaosu, príznačným pre svet, v ktorom žijeme. Ostatne, za moralizovanie sa dnes považuje temer každý výrok proti rozvráteným mravom a nevere. Tu treba poznamenať, že **je lepšie, čeliť obviňovaniu z moralizmu či zákonníctva, ako čeliť skutočnosti rozpadnutých manželstiev a rozbitých rodín. Vedť ak sa cirkev stavia k nevere ľahostajne, zväčšuje priestor hriechu - nivočiaceho manželstvá.**

Veľa ľudí pochybuje, či im kresťanstvo ešte vôbec môže poskytnúť skutočnú pomoc pre ich život. Keď sa nám podarí zreteľne objasniť – zviditeľniť pozitívne hodnoty kresťanského chápania sexuality, je tu dobrá šanca oslabiť spomínané pochybnosti. A ak nielen zrozumiteľne predstavíme ideál, ale ukážeme, že **Kristovo evanjelium je mocou schopnou vysporiadať sa so zlyhaniami i zdrojom sily k nachádzaniu odvahy znovu vykročiť na dobrú cestu,** potom sa stanú dôvody spochybňujúce kresťanskú vieru ako pomoc pre život otáznymi.

Pravda, ešte nie sme v nebi. V realite pozemských pomerov platí, že tí, ktorí by najviac potrebovali poradiť (mladí ľudia) si neradi nechávajú poradiť. Ani to nech nás neodrádza vstupovať s nimi do rozhovoru a konfrontovať ich s ich mienkou o sexualite a biblickým názorom na ňu.

Uvediem niektoré časté **námietky (budú vytlačené šikmo)** a kresťanské stanovisko.

Pohlavné vzťahy sú súkromná vec a nik tu nemá právo ničो predpisovať či zakazovať. – Je iróniou, že v dobe, keď sa sex považuje za striktno súkromnú záležitosť, si temer nemôžete zapnúť televízny program bez toho, aby ste na sex nenarazili. Dominuje tak filmovej tvorbe, ako aj zábavným reláciami, piesňam, videoklipom i reklamám. Nie sú ho zbavené ani animované programy pre deti. Akáže teda súkromná vec? Okrem toho sa vo svete vykoná ročne milióny interrupcií, medzi nami žije a podporu poberá (často však živori) množstvo slobodných matiek; AIDS nadobúda v niektorých krajinách rozmer epidémie. Za takýchto okolností označovať sex za súkromnú záležitosť je nedomyslené, ba nemysliteľné.

„Sex je náš, dělá dobře mně i tobě. Otčenáš, ten mi odříkej až v hrobě“ (pieseň skupiny Lucie). **Sex patří tomuto životu, náboženstvo má s plným životom (teda i so sexom) pramálo spoločného.** – Sex má s náboženstvom do činenia viac, ako sú si ľudia ochotní pripustiť. Manželstvo i sex je Božou myšlienkou, Božím „vynálezom“. Boh kresťanov nie je asketický suchár, ale

Láska (1J 4,8 – pozor, pomýlene nezamieňať s tým, že: „láska /zúžená na sex/ je Boh!“). Prvé Božie slová k človeku, ktoré Biblia zaznamenala súvisia so sexom. Je náležité čítať ich v súvislosti: „Boh stvoril človeka na svoj obraz; na Boží obraz ho stvoril, ako muža a ženu ich stvoril. Potom ich Boh požehnal a riekol im: „Plodte a množte sa, a naplňte zem“ (1M 1,28). – Teda: milujte sa, majte sa radi, ľúbte sa, tešte sa zo sexu a užívajte si ho – a nech vás pribúda. Túto výzvu neadresoval Boh egoistom túžiacim pestovať sebecko v dvojici, ale manželom – ktorí majú byť otvorení prijať deti. Tie sú požehnaním i úlohou. Boh neníči radosť, ani radosť sexuálnu; praje ju ľuďom v hojnosti. Boh je Láska, no láska (sex k nej patriaci) sa nemá stať Bohom. Predsa sa stáva, o čom píše Tim Stafford: „V oblasti sexu sa rozhodne nemôžeme sťažovať na nedostatok zanietených veriacich. Veria, že boli stvorení pre intenzívne sexuálne zážitky. Ak sa im týchto zážitkov nedostáva, majú pocit, že idú do pekla.“ Sexuálne potešenie zamieňajú s nebom. Boh daroval ženu (manželku) mužovi a manžela žene. Nie je namosúrencom, ale Bohom, ktorý nám praje – aj pohlavný život. No už z jeho označenia vyplýva, že je pohlavný = nie hlavný. Aj keď je v manželstve dôležitý, nie je hlavný. Hlavné je to, čo je v hlave: Rozum, pamäť, svedomie. Hlavné – prvoradá má zostať to, čo je v srdci: Viera, nádej, láska. Hlavné je dôverovať Bohu – Láske a od Neho sa učiť, aká má byť naša láska. Prvé Božie prikázanie znie: „Ja som Hospodin Tvoj Boh, ktorý som ťa vyviedol z egyptskej krajiny, z domu otroctva. (A preto:) Nebudeš mať iných Bohov okrem mňa!“ (2M 20,2n) – Boh jediný si zasluhuje naše uctievanie; ono nepatrí sexu. Sex je šľahačka na torte. Zo samej šľahačky sa nedá žiť. Od Nickyho Gumbela pochádza výrok: „Freud povedal: Ľudia hladujú po láske. Jung povedal: Ľudia hladujú po bezpečí. Adler povedal: Ľudia hladujú po dôležitosti. Ježiš povedal: Ja som chlieb života.

Máme sa radi, tak načo sobáš? K láske ho nepotrebujeme. - G.K. Chesterton napísal: „Existuje výraz, ktorý je úplne protikladným spojením dvoch slov – voľná láska; akoby ten, kto miluje bol, alebo mohol byť niekedy voľný. V prirodzenej podstate lásky je zaväzovať sa a inštitúcia manželstva iba preukázala normálnemu človeku česť tým, že ho vzala za slovo.“ Pri súžití, ktoré nie je právne upravené, sa partneri zriekajú právne platného uzavretia manželstva, aby sa mohli neskôr bez ťažkostí opäť rozísť. Ide tu o individualistické myslenie, ktoré nevidí či podceňuje význam sociálneho a právneho aspektu života. To konkrétne znamená, že sa človek síce medzi štyrmi očami hlási k partnerovi, nie však na verejnosti. Pred verejnosťou sa vytvára dojem, že partneri sa pre seba ešte definitívne nerozhodli. Tak sa môžu tí, ktorí stoja mimo, trebárs pokladať za oprávnených prenikáť do tohto spoločenstva a uchádzať sa o jedného z partnerov. Situácia takéhoto súžitia obsahuje určitý druh sociálnej nespravodlivosti: jeden partner totiž druhému hovorí, že ho miluje a chce pri ňom stáť, ale pred verejnosťou zdôrazňuje, že sa s týmto partnerom necíti bezpodmienečne spojený. To má negatívne účinky na vedomie páru. Ak totiž partneri vedia, že ten druhý môže kedykoľvek z tohto spoločenstva vystúpiť, a že je to kedykoľvek možné aj právne a sociálne, zbavuje to istoty a oslabuje možnosť plnej vzájomnej dôvery

a oddanosti.

Domnievať sa, že láska dáva partnerom právo k sexuálnemu zjednoteniu sa ešte pred sobášom, je sporné. Jeden partner môže mieniť, že on sa rozhodol a má vo veci jasno, druhý ešte otáľa. Pretože si však ten prvý pre seba nárokuje pevné právo na pohlavný styk, ten druhý nakoniec privolí. Vzťah oboch sa môže ľahko zmeniť na sexuálne súžitie bez definitívnej záväznosti. Obhajovanie predmanželského pohlavného styku nakoniec vedie k presvedčeniu, že každý cit erotickej náklonnosti už dáva právo na pohlavný styk. Keď niekto má silnú túžbu po nejakej veci, bude mať tiež sklon interpretovať ju ako povolenú. Neexistuje nijaký fungujúci systém noriem, v ktorom sa môže prenechať na jednotlivcovi, čo on na základe svojej vlastnej životnej skúsenosti považuje za správne. Vždy musia existovať i sociálne normy, ktorých sa má jednotlivec pridržať, i keď sa nazdáva, že môže na základe najrozličnejších okolností urobiť výnimku. Ľahkovážne chápanie pohlavného styku nezosobášených musí natrvalo spochybniť i vážnosť manželského záväzku vernosti. Ak človek uverí, že zaľúbenosť mimo manželstva mu dáva oprávnenie na intímne vzťahy, nebude viac trvalo pochopiteľné, prečo by napr. ženatý muž, ktorého city k vlastnej žene možno v priebehu rokov ochladli, nemohol riskovať príležitostné vyhodenie si z kopytka s priateľkou. Ak dochádza stále častejšie k rozvodu a štát i spoločnosť sa naň díva čím ďalej tým menej z hľadiska nejakého previnenia a čím ďalej tým viac ho považuje za normálny medziľudský postup, nemožno sa potom vlastne stavať proti cudzoložstvu v zmysle vyhodenia si z kopytka v manželstve. Nie je možné zaujímať maximálne tolerantné stanovisko v otázke predmanželských pohlavných vzťahov, kým sa partneri pre seba ešte definitívne nerozhodli, a potom v otázke manželskej nevery nastoľovať prísne meradlá. Ak vidíme v cudzoložstve závažnú vinu, ktorú nemožno spoločensky schvaľovať, je potrebné jednoznačné a jasné stanovisko i vo veci predmanželského styku.

“Manželstvo“ na skúšku. – Skutočne dôležité veci nášho života nie sú na skúšku. Na skúšku sa nemožno ani narodiť, ani zomrieť, ani otehotnieť. Ani manželstvo nemôže byť na skúšku; má ísť o definitívnu voľbu (Oz 2,21a). Za dnes mnohými bežne schvaľovaným názorom „manželstva“ na skúšku je predstava, že partner/ka sú v tomto skúšobnom vzťahu postavení na úroveň spotrebného tovaru, ktorý keď na ňom nájdeme chybu, vrátíme späť. „Tak, ako neexistuje krajina zhladnutá z výšky hôr, pokiaľ ju sám nevytvoriš namáhavým výstupom, rovnako tak je to i s láskou“ (Exupéry). Kresťanský chápaná sexualita partnera nevyužíva, ale berie ho vážne aj s jeho budúcnosťou. „Manželstvo“ na skúšku je ponímanie, ktoré kladie dôraz len na prítomnosť a nepripúšťa si zodpovednosť za budúcnosť; ponímanie, v ktorom sa jednoducho verí, že vyskúšaním je možné získať záruku neskoršieho úspechu. Kresťanstvo hľadá na človeka vždy s celými jeho dejinami. Ak človek chce niekomu pomôcť alebo mu vyjadriť svoju lásku, nesmie sa pritom zaujímať iba o to, či toto vyjadrenie zodpovedá vlastným pocitom, ale vždy je potrebné sa pýtať, či chce človek za týmto vyjadrením stáť i v budúcnosti a či sa ním tomu druhému prejavuje

v dlhodobej perspektíve skutočná služba. Ak sa človek správa k druhému veľmi priateľsky, potom sa ho tým bolestnejšie dotkne, keď s ním na druhý deň zaobchádza tak, ako by ho vôbec nepoznal. V druhom, človeku boli očakávania vzbudené, a následne aj sklamané. V pohlavnom styku však nejde iba i akúsi priateľskosť, ale o telesný symbol plnej oddanosti voči druhému a plnej sunáležitosti s ním. Tento styk sa zakúša z hľadiska ľudských túžob a pocitov ako prísľub čo najtesnejšieho spojenia. Takéto dianie môže byť výrazom osobnej lásky iba vtedy, ak chce človek za ním stáť aj v budúcnosti. Pokiaľ to tak nie je, vyjadruje sa tým, že človek síce po tom druhom nejaký čas prahol, ale že neberie do úvahy, čo bude v budúcnosti. Tým ho človek neberie ako osobu v plnej vážnosti. Pri uzavieraní manželstva sa človek musí pýtať, či si neberie druhú osobu iba z momentálnej zaľúbenosti, ale či spolu skutočne môžu byť šťastní a či si vedia predstaviť spoločné partnerstvo až do staroby. Obdobne však platí táto otázka i pre pohlavný styk. Aj tu by bol ten druhý ako osoba ponížený a zranený, keby ho chcel človek k sebe pritiahnuť iba na chvíľu a potom sa od neho opäť odlúčiť. O čo hlbší je vzťah medzi dvomi ľuďmi, o to viac sa musí jeho rozpad pociťovať ako stroskotanie. Pohlavné zjednotenie je telesne i psychologicky najsilnejším výrazom jednoty medzi dvomi ľuďmi. Navzájom si hovoria, že sa milujú, že nechcú dať vzniknúť ničomu, čo rozdeľuje a že sa vzájomne plne prijímajú. Ak má byť tento výraz pravdivý, nemôže sa toto vzájomné prijímanie vzťahovať iba na prítomnosť. K osobe predsa nepatrí iba prítomný okamih, ale vždy aj minulosť a budúcnosť. Nie je možné niekomu úprimne hovoriť, že ho milujeme a súčasne mu dávať najavo, že nám je ľahostajné, čo sa s ním stane zajtra či pozajtra. Ak človek druhého miluje, musí toto jeho prijatie zahŕňať i jeho budúcnosť. Inak toho druhého neberieme vážne ako osobu. Ak s ním vstupujeme do najužšieho životného spoločenstva, bez úmyslu, že toto spoločenstvo bude existovať i v budúcnosti, využívame partnera na odstránenie pocitu osamelosti, alebo na uspokojenie pohlavných chýťok, nezaoberáme sa však túžbou toho druhého byť bratý vážne ako osoba a byť milovaný. Takáto dočasná láska zostáva zásadne egoistická a rozhodne odporuje kresťanskému chápaniu.

Keď chce muž ukázať žene, že ju miluje z celého srdca, musí jeho úsilie obsahovať aj sľub, že to platí aj pre budúcnosť. Pohlavné spojenie vyjadruje: Chceme byť (za)jedno, byť spolu v bezpečí, chceme si vzájomne dôverovať, navzájom sa obdarovať, odovzdať sa jeden druhému. To všetko sa deje medzi osobami, ktoré nemajú život podenky, ale majú budúcnosť. Ako reč našich slov, tak i reč nášho tela má byť pravdivá. Pravdivosti pohlavného spojenia by odporovalo, keby si ľudia telesným stykom dnes vyjadrili bezvýhradné Áno, ale zajtra by o tom už nechceli nič vedieť. Telesné spojenie nie je iba výrazom prítomnej lásky, ale aj zasľúbením vernosti. Preto môže nachádzať plnú pravdivosť iba tam, kde sa uskutočňuje vo vzťahu považovanom za nerozlučiteľný. Preto patrí pohlavný styk do manželstva.

Nerozlučiteľnosť vzťahu môže začať dávno pred svadbou, prečo teda

nezačať pohlavne žiť už pred ňou? – Hans Rotter odpovedá: Predstavme si dvoch mladých ľudí, ktorí sa do seba zaľúbia, ale svoje vzájomné city pred sebou úspešne skrývajú. Ak by jeden z partnerov došiel k záveru, že by s tým druhým predsa len nechcel žiť, a odvrátil sa od druhého, nikto by mu to nemohol vyčítať. – Ak naproti tomu svoju lásku druhému prizná, situácia sa tým zmení. Slovom, ktoré si povedia, vznikne záväzok, ktorý predtým neexistoval. V partnerovi sa vzbudí očakávanie, a ak je očakávanie neskôr sklamané, môže sa tomu druhému ťažko ublížiť. Vyznaním a súhlasom, ktorý z toho vznikol, získal vzťah medzi partnermi novú interpersonálnu realitu a záväznosť. Analogicky to platí i pre pomer páru voči verejnosti. Ak si tento pár vyznal lásku nielen medzi štyrmi očami, ale potvrdil ju i verejne, získal partnerský vzťah ďalšiu, novú sociálnu realitu a záväznosť. Týmto verejným prehlásením (sobášom) sa partneri k sebe ešte viac pripútavajú. Človek sa zaväzuje i voči verejnosti, a tým na seba berie nielen nový záväzok, ale nachádza i novú šancu. Pretože verejný charakter so sebou – nie náhodou – nesie i právny a sociálny štatus, ktorý je pre trvanie spoločenstva často rozhodujúci.

Žijeme spolu pred svadbou, lebo predsa musíme poznať či sa k sebe (telesne) hodíme. – Je veľmi nepravdepodobné, že v príjemnom a láskyplnom vzťahu sa objavia sexuálne poruchy, pretože tam, kde si partneri dôverujú a navzájom im na sebe záleží, sa menej obávajú o svoje výkony. Všeobecne sa uspokojivý sex zakladá na pociťovaní bezpečia a lásky. Ľudia, ktorí vedia, že chcú spolu vydržať po celý život nemusia prehodnocovať budúcnosť svojho manželstva po každom nedorozumení či hádke.

Práve preto, aby partneri dobre poznali najrôznejšie oblasti osobnosti, sa odporúča predmanželská zdržanlivosť. Pohlavný styk totiž sprostredkováva na počiatku partnerstva všeobecne zážitok vzájomného obšťastnenia a prebúdza najprv dojem, že je čo si dať, že sa k sebe partneri hodia. Pritom existuje nebezpečenstvo, že prehliadnu iné oblasti, pretože svoju pozornosť upriamia na oblasť sexuálneho poznávania. Práve partneri, ktorých súznenie je malé, sa začínajú predčasne telesne stykať. Navyše sa mýlia v tom, že si v iných oblastiach majú málo čo dať. Je všeobecne nápadné, ako málo mladých ľudí dokáže spolu hovoriť. Nedostatok dialógu sa „kompenzuje“ pohlavným stykom. Naopak, kde si partneri ľudsky rozumejú, možno očakávať i pre sexuálne vzťahy v neskoršom manželstve harmóniu a naplnenie. Skutočnosť, že pred manželstvom nachádzajú ľudia v pohlavnom styku šťastie, vypovedá len málo o tom, či to tak zostane i v manželstve. Čo majú partneri v dobe pred manželstvom obzvlášť dobre poznať, sú predovšetkým ich osobné kvality, najmä ich schopnosť vzájomne sa ctiť a byť si verní. Tradičná norma predmanželskej zdržanlivosti tu môže byť pomocou pre to, ako si vyskúšať niečo z onoho sebaovládania, ktoré sa bude často vyžadovať i neskôr, či už niekedy v rámci manželstva alebo i k iným osobám. Ide teda o nutnosť vzájomného charakterového poznania sa, o spoznanie, či partneri berú na seba ohľad, či si dokážu byť verní, a nie iba o to, ako sa správajú pri pohlavnom spojení. Ostatne, to možno pred manželstvom

dostatočne preveriť len ťažko, pretože tu ešte chýba ono plné bezpečie a ona bezpečná dôvera, ktoré sú možné až v manželstve. Či sa manželstvo skutočne vydará, to si nemožno vyskúšať dopredu. Jedným z najdôležitejších predpokladov tohto zdaru bude práve to, že partneri k sebe nepristupujú s úmyslom vyskúšať sa, ale že sú ochotní podstúpiť riziko bezvýhradného rozhodnutia sa pre druhého.

Proti norme predmanželskej zdržanlivosti sa často argumentuje *osobnou slobodou*. **Pohlavný život je intímna vec, ktorá sa netýka spoločnosti všeobecne, ani cirkvi.** – Manželstvo má byť spojením, v ktorom sa obaja partneri nachádzajú v plnej slobode. Majú sa pre seba rozhodnúť bez toho, aby si vo vášni prepadli, a keď vašen pominie, cítili sa uväznení. Muž bude spravidla túžiť po pohlavnom styku skôr ako žena. Ak by neexistovala žiadna pevná norma, žena skoro ustúpi, hoci by si pohlavný styk sama ešte nepriala. Nerada by vyzerala prudérne či frigidne a predovšetkým by nechcela stratiť svojho priateľa. Je teda pod psychickým tlakom dovedená k tomu, aby akceptovala plné sexuálne spoločenstvo. To znamená znehodnotenie pohlavného spojenia, pretože tu nie je ani tak výrazom vlastného chcenia a vlastnej plnej oddanosti, ale vyplýva z povolnosti voči určitému typu vydierania. Ak sa človek pripravuje na manželstvo zodpovedne, mal by si počas doby zasnúbenia plne uchovávať možnosť rozchodu, pokiaľ sa ukáže, že by manželstvo bolo zaťažené príliš veľkými ťažkosťami a že by pravdepodobne nevydržalo. Takáto šanca bude existovať iba vtedy, pokiaľ sa človek už pred manželstvom nezaviaže natoľko, že tým prakticky „ochutná“ už samo manželstvo. Skutočnej slobode a zodpovednému poznávaniu sa slúži predmanželská zdržanlivosť, nie predčasné začatie pohlavného života.

Po sobáší život zovšednie, kým spoločný život bez sobáša núti partnerov, aby sa stále o seba uchádzali a práve to je pre lásku výhodné. - Táto myšlienka môže krátkodobo zapôsobiť ako správna. Trvalo však môže človeka iba sklamať a nakoniec dohnať k rezignácii, ak sa musí stále o niekoho uchádzať a nikdy od toho druhého nedostane žiadny záväzný a definitívny prísľub.

Keby sme sa vzali, stratím nárok na vdovské, moje deti na sirotský príspevok, radšej zostaneme žiť nezosobášení. - Ježiš radil svojim učeníkom, aby najprv hľadali kráľovstvo Božie, to ostatné že im bude pridané (Mt 6,33). My to už roky skúšame obrátene. Hľadáme všetko ostatné a myslíme si, že spása a šťastie nám budú pridané. Zatiaľ sme sa tak dopracovali na pokraj skazy. Čo keby sme to raz skúsili tak, ako nám Ježiš radil?

Záver: Pravidlá sami o sebe nestvorí život. Dodržiavanie pravidiel v oblasti sexu nikdy nezaručí verné manželstvo alebo plodný slobodný život. Napriek tomu sú pravidlá súčasťou kresťanského svedectva o sexe. Zákon, do ktorého patria, je učiteľom a sprievodcom na ceste k spaseniu. Pravidlá sú v najlepšom prípade kolískou cností, v najhoršom náhradou za rýdze spasenie. Stále budeme potrebovať Božie odpustenie a milosť. Zákon nám toto nikdy nemôže poskytnúť. Môže nás však ochrániť od bolestných skúseností. Najmocnejšou silou v službe kresťanov v oblasti sexu je stále tá

„najstaromódnejšia“ – evanjelium milosti. Videné očami nášho sveta je každý človek pánom svojho života a snaží sa rozkazovať svojmu vesmíru a svojim sexuálnym skúsenostiam pre svoje potešenie. Evanjelium takýto pohľad celkom pretvára. V Kristovi sa každý jedinec podriaďuje Jeho vláde. Prijíma, že jeho život je tu, aby prinášal potešenie Kristovi. Ďalej chápe, že ostatní tu nie sú, aby uspokojovali jeho potreby, ale jeho úlohou je slúžiť ich potrebám. Akonáhle to pochopí, je schopný vytvárať dlhodobé a láskyplné vzťahy. Cirkevné vyučovanie o sexualite alebo komunikácii v manželstve nezastaví záplavu rozvodov a nevery, kým sa budú ľudia v cirkvi správať rovnako ako ľudia zo sveta a pôjdu za svojim šťastím za každú cenu. Temer všetka sexuálna nemorálnosť pochádza z ľudského úsilia o šťastie. Ľudia sa budú snažiť tak dlho, kým neprídu na to, že Ježiš hovoril pravdu, keď vravel, že človek musí stratiť svoj život, aby ho našiel. Tou najdôležitejšou službou v oblasti sexu stále zostáva zvestovania evanjelia. Našou hlavnou úlohou je byť tým, k čomu nás Boh povolal – svetlom sveta a odovzdávať dobrú správu o Ježišovi každému, kto bude poslúchať. Naším povolaním priamo nie je kázať sexuálnu etiku, ale podľa nej žiť; káže o nej náš život. Hlavnou témou nášho kresťanského svedectva má byť zvesť o Božom odpustení a možnosti nového života. – Zvesť, že **Pán Boh nás má rád a chce nám vždy len a len dobre. Aj o oblasti pohlavného života.** Preto nám dal svoje prikázania – dobré pravidlá pre život. I to 6-te: Nescudzoložíš! (por. Mt 5,27-28) To ako vážne ho berieme, napovedá, či – a do akej miery veríme, že Boh nám chce dobre i v tejto sfére nášho života, že aj v nej nám rozumie.

S použitím viacerých prameňov: Martin Šefranko

AJ VY MÔŽETE POMÔCŤ 2%-TAMI (pre Občianske združenie Vladimíra Pavla Čobrdu)

Ako sme vás informovali v predošlých číslach občasnika, Občianske združenie Vladimíra Pavla Čobrdu, pôsobiace pri našom cirkevnom zbore sa chce začiatkom roku 2005 uchádzať o 2% z dane. Dávame to do pozornosti už teraz – fyzickým i právnickým osobám a prosíme o podporu. Podľa platnej legislatívy nie je možné poukázať 2% z dane priamo cirkevnému zboru, preto chceme podporiť aktivity mládeže, detí, spevokolu pri ružomerskom ev. cirkevnom zbore práve prostredníctvom združenia.

V prípade, že budete ochotní združenie podporiť, vyplňte vyhlásenie o poukázaní sumy zodpovedajúcej 2% zaplatenej dane, v ktorom uvediete: vaše meno, priezvisko, rodné číslo a adresu bydliska; sumu zodpovedajúcu podielu zaplatenej dane; zdaňovacie obdobie, ktorého sa vyhlásenie týka; identifikačné údaje prijímateľa. Tie sú nasledovné: Názov: Občianske združenie Vladimíra Pavla Čobrdu. Sídlo: A. Bernoláka 11, Ružomberok. Právna forma: občianske združenie. Identifikačné číslo organizácie (IČO): 37904825.

Zamestnanec je povinný pripojiť potvrdenie o zaplatení dane z príjmu, ktoré vystaví jeho zamestnávateľ. Zamestnávateľ je potrebné požiadať

o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň a vyhotovenie Potvrdenia o zaplatení dane **do 15. februára 2005**. Ak vám ročné zúčtovanie dane vykonal váš **zamestnávateľ**, tak vyplnené Vyhlásenie spolu s Potvrdením o zaplatení dane musíte poslať daňovému úradu zamestnávateľa najneskôr **do 30. apríla 2005**. V prípade, že si daňové priznanie podávate **sami** na daňový úrad, tak vyplnené Vyhlásenie musíte poslať vášmu daňovému úradu **do 31. marca 2005**. Do tohto termínu (31.3. 2005) podávajú daňové priznania aj právnické osoby. Vyhlásenie je súčasťou daňového priznania.

Tlačivá Vyhlásenia, ako aj bližšie informácie nájdete na internetovej stránke: www.rozhodni.sk alebo priamo v sídle Občianskeho združenia V. P. Čobrdu – na ev. fare v Ružomberku.

Povzbudzujeme vás, aby ste sa stali členmi novovzniknutého združenia. Podporou združenia investujeme do ľudí, najmä do našich detí a mládeže. Členom združenia môže byť každý, kto súhlasí so stanovami združenia a je pripravený ich naplňať. Podmienkou členstva v združení je prijatie za člena schôdzou výboru združenia a zaplatenie jednorazového finančného príspevku v čiastke: 300,-Sk. Udržiavací ročný členský poplatok je pre fyzickú osobu 100,-Sk. Prihlásiť sa do združenia i nahliadnuť do jeho stanov môžete v sídle združenia. Bankový účet ma združenie zriadený v SL. SP. Ružomberok; č. účtu: 0332639812/0900. V r. 2004 bola za pomoci združenia vydaná nahrávka nášho spevokolu na CD a MC hudobných nosičoch.

K CIRKEVNÉMU PRÍSPEVKU (CP)

Jeho termín úhrady (apríl a máj 2004) a výšku (200,-Sk na pokrsteného člena zboru - pokiaľ sú v rodine 3, prípadne viac nezaopatrených detí, rodina platí CP iba za 2 deti) stanovil zborový konvent. Žiaľ, za rok 2004 si dosiaľ CP neuhradilo ešte vyše 200 členov nášho zboru.

Synoda - najvyšší zákonodarný orgán Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku (ECAV) – vydala v r. 2004 cirkevný zákon, ktorým sa neplatenie CP stalo aj oficiálne disciplinárnym previnením. Synoda ECAV zároveň prijala i viacero disciplinárných opatrení voči neplatičom CP. K miernejším disciplinárnym opatreniam patria napomenutie, resp. verejné napomenutie. K prísnejším disciplinárnym opatreniam patria podmiennečné vylúčenie z cirkvi či vylúčenie z Evanjelickej cirkvi a. v.

Nie je milé o tom referovať, no zároveň je potrebné, aby bol každý člen našej cirkvi o vyššie spomenutých skutočnostiach informovaný. Neradi by sme totiž v zbere siahali k disciplinárnym opatreniam. Vzniká otázka, či to je vôbec namieste - či nie je neláskavé, že ev. cirkev v súvisi s neplatením CP zavádza disciplinárne opatrenia. Ak je napomáhanie napredovaniu ev. cirkvi úloha každého, kto do nej patrí, potom, zavedenie disciplinárných opatrení Synodou ECAV nie je znakom nelásky, ale ochraňujúcej lásky. Nik z tých, ktorí prijali službu viesť cirkev si rojčivo nenamýšľa, že cirkev - jej členovia - budú bez chýb. Je jasné, že žijeme na zemi, a dokonalý z kresťanov nie je nik, ani z nás -

evanjelikov. Napriek tomu sa máme usilovať žiť v pravde, nie sa na členstvo v cirkvi a zodpovednosť za ňu iba hrať. To žiaľ spravidla platí o tých, ktorí majú za viaceré roky podlžnosti na CP; nijako neprispejú a k ev. cirkvi, do ktorej dobrovoľne patria, sú ľahostajní.

Napomínanie nech nie je podnetom k urazenosti, ale berme ho ako výzvu k náprave našich nedostatkov. Za porozumenie, vzájomnú solidárnosť a uhradenie CP vám ďakujeme!

ROKOVANIE NÁŠHO ZBOROVÉHO PRESBYTERSTVA

- **3.10.** – presbyterstvo prerokovalo valorizácie miezd zamestnancov zboru. Bolo informované o konaní Celoslovenského ev. festivalu v Ružomberku v (30.-31.7. 2005). Zaoberalo sa ponukou na kúpu nehnuteľnosti na Nám. A. Hlinku, ktorú dostal náš cirkevný zbor. Naplánovalo hospodárske práce v zbere v r. 2005 - k tým náročnejším patria: - výmena strešnej krytiny na budove bývalej ev. cirkevnej školy v Ružomberku; - oprava oplotenia areálu kostola.
- Úprimne vám **ďakujeme** za milodary, ktoré viacerí z vás venovali pre činnosť nášho cirkevného zboru, na občasník DEDIČSTVO i na plánovanú opravu plota. (2. Korintským 9,7-8). To, čo sa v cirkevnom zbere darí konať i čo v ňom treba vykonať v budúcnosti, by bolo sotva mysliteľné bez nevyhnutného finančného zabezpečenia.
- Tým, ktorým viac vyhovujú bezhotovostné platby, pripomíname číslo nášho bežného účtu: 0056711346/0900. Prosíme k platbe uviesť aj avízo (meno platiteľa, účel platby, napr. milodar; cirkevný príspevok /CP/ a pod.). Ďakujeme!

BLUDNÉ NÁUKY POSLEDNÝCH DNÍ

Nepraví Kristovia a nepraví proroci

Keď sa učeníci Pána Ježiša pýtali, aké budú znamenia Jeho návratu, Pán Ježiš ich varoval: „...povstane mnoho falošných prorokov a zvedú mnohých“ (Mt 24,11). „Riekol im: Nedajte sa zviest! Lebo mnohí prídu v mojom mene a povedia: Ja som Kristus, a: Čas sa priblížil. Nechodte za nimi!“ (Lk 21, 8) Tá reťaz falošných kristov a prorokov vyvrcholí príchodom antikrista a falošného proroka (Zj 13).

Ako sa rozpozná ten pravý vracajúci sa Mesiáš od falošného Krista? Odlíšia ho nie veľké činy, znamenia a divy, ktoré v moci satanovej bude konať tiež antikrist (Mt 24,24), ani „láska“ či „znaky po klincoch“ (to všetko sa dá napodobniť). Jedine to, ako príde, antikrista od Krista odlíši: (Mt 24,25-27). Pravý Mesiáš sa vráti s veľkou mocou a slávou, v jedinej chvíli, viditeľne pre celý svet (Mt 24,30).

Pretože Pán Ježiš sa už nevráti v poníženej podobe obyčajného človeka, ale

v moci a sláve na nebeských oblakoch, znamená to, že všetci tí ľudia, ktorí medzi nami žijú, žili a ešte budú žiť a tvrdia alebo tvrdili o sebe, že sú Mesiáš, kvalifikujú sa ako falošní Kristovia.

Falošní Kristovia vystupovali už v prvotných dobách kresťanstva a objavujú sa dodnes. V našej dobe však ich počet na celom svete rastie a pribúda aj ich prívržencov. Tu sú niektorí najznámejší: Abd-ru-shin (= Oskar Ernst Bernhardt; 1875-1941), Jiddu Krišnamurti (1895-1986), hinduistický chlapec, Father Divine (= Georg Baker, zomrel 1965), černochoz z Južnej Georgie/USA, San Myung Mun, Kórejčan nar. 1920, Kristus Nového veku (New Age), zatiaľ anonymný, ktorý má svetu priniesť mier a bezpečie a je identický so všetkými v rôznych náboženstvách očakávanými svätými osobnosťami (napr. Maitreya-Budha budhistov, Imám Mahdí moslimov, Krišna hinduistov, Mesiáš židov, Ježiš kresťanov...). Tento názor sa rozšíril ďaleko cez hranice hnutia New Age.

Znalec Biblie dosť ľahko odhalí falošného Krista. Horšie je to s falošnými prorokmi. Mesiáš, prichádzajúci v sláve, je len jeden jasne poznateľný, ale mnohí falošní a praví proroci vystupovali v dejinách spásy často súčasne (Jr 23,9 nasl.). Preto nás Písmo vyzýva, aby sme skúmali duchov, či sú z Boha, pretože mnohí falošní proroci vyšli do sveta (1J 4,1). Poskytuje nám zároveň kritéria, podľa ktorých ich poznáme. Uvádžam z nich:

Falošní proroci niečo ku Biblii pridávajú alebo niečo uberajú (1K 4,6; 2J 9v.; Zj 22,18 nasl.). Vymýšľajú učenia, ktoré sú v rozpore s celou súvislosťou jednoznačného znenia Písma (G 1,6 nasl.). Prehliadajú ústredné pravdy kresťanskej viery a popierajú Pána Ježiša, Jeho dielo, predovšetkým Jeho božstvo, vtelenie, zmierujúcu obeť na kríži a Jeho zmŕtvychvstanie v tele (1J 2,22; 4,2; 2J 7). Ich učenie je zmes pravdy a klamstva, aby mohli zväzdať pokiaľ možno čo najviac ľudí (2K 11,14). Vyhlasujú budúce veci s nárokom na Božie zjavenie („Takto vraví Hospodin...“, „Pán mi zjavil...“ a pod.), ktoré sa však neplnia (Jr 28,9). Ich sľuby sú často zaobalené do krásnych slov (Mt 7,15). Ich učenie často prináša falošné evanjelium o pokoji, láske, harmónii, jednote, tolerancii (Jr 6,13), a tiež falošné alebo prehnané vykresľovanie strašných Božích súdov.

Záplava ideológií.

Vedľa rôznych falošných prorokov a siekt nimi vyvolaných, existuje veľké množstvo nekresťanských svetonáborov. Nebezpečné je, že mnohé bludné učenia obsahujú i niečo správne a pravdivé. Tak napr. marxizmus bojuje proti nespravodlivému vykorisťovaniu robotníkov v továrni. Feminizmus sa snaží o zrovnoprávenie žien v ľudskej spoločnosti. Teológia mŕtveho Boha sa snaží o presadenie lásky k blížnemu a volá po súcite s trpiacimi. Je však potrebné za týmito dobrými cieľmi vidieť smerovanie namierené proti živému Bohu Biblie a Jeho Synovi Pánovi Ježišovi Kristovi. Uvediem stručne protiklady niektorých zásad.

Marxizmus: Človek nahrádza Boha, triedny boj vykúpenie, beztriedna spoločnosť nahrádza raj.

Neomarxizmus: Človek nahrádza Boha, potreby človeka nahrádzajú morálku.

Teológia mŕtveho Boha a rôzne genitívne teológie (teológia nádeje, oslobodenia atď.): Človek nahrádza Boha, ľudské aktivity nahrádzujú Božie dielo, ľudská solidarita Božie kráľovstvo.

Feminizmus: Ženské božstvá nahrádzujú Boha Otca, krv ženskej menštruácie Ježišovu krv. Lesbické vzťahy nahrádzujú manželstvo.

Kulty guruú z Ďalekého východu: Na miesto Pána Ježiša nastupuje guru, miesto obete zmierenia Pána Ježiša Krista na kríži nastupuje sebavykúpenie rôznymi duchovnými praktikami; miesto kresťanskej morálky nastupuje plytká nemorálnosť (Deti božie) alebo falošná prehnaná askéza (Hare Krišna a Ananda Marga).

Ideológia New Age: Na miesto živého Boha nastupuje neosobná sila; miesto obete zmierenia nastupuje sebavykúpenie rôznymi duchovnými praktikami a reinkarnáciou; miesto kresťanskej pravdy zaujíma univerzálna jednota národov a náboženstiev, vrcholiaca v novodobom budovaní Babylonskej veže.

Náboženská ekuména: Namiesto pokoja s Bohom sa usiluje o zmier medzi náboženstvami; namiesto kresťanskej pravdy nastupuje náboženská jednota; namiesto ríše pokoja Ježiša Krista nastupuje vlastnou silou vydobytá ríša mieru „celosvetového spoločenstva“, ktoré vyústi do antikristovej ríše.

Islam: Namiesto trojjediného, hriechy odpúšťajúceho Boha Biblie, nastúpil vzdialený, neosobný Allah Koránu; namiesto Božieho Syna nastupuje Mohamed ako antikristovský prorok; namiesto oslobodzujúcej obete Pána Ježiša sa hlásajú ľudské pokusy o vykúpenie recitovaním, modlitbami, pôstami, almužami a púťami.

Duch doby kontra Biblia

Formou protikladov medzi duchom doby a Bibliou uvediem niekoľko príkladov, ako nebiblické učenia a dôsledkom toho nebiblické správanie a postoje charakterizujú dnešnú spoločnosť:

Dnes sa hovorí: „Všetky náboženstvá uctievať rovnakého Boha. Vy kresťania ste predsa znášateľní.“

Biblia hovorí: „Ja som Hospodin, tvoj Boh; Ja som ťa vyviedol z Egypta, z domu otroctva.“ (2M 20,2n)

Dnes sa hovorí: „Neexistuje žiadna absolútna pravda, len trvalá diskusia. Stále len hľadáme a učíme sa.“

Ježiš Kristus hovorí: „Ja som cesta, pravda i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.“ (J 14,6) A: Božie slovo je pravda (J 17,17).

Dnes sa hovorí: „Moderné je vychovávať deti proti autorite. Rodičia majú ustúpiť do úzadia ako náhle o to deti stoja.“

Biblia hovorí: „Cti otca i matku...“ (2M 20,12).“

Dnes sa hovorí: „Robím si, čo sa mi zapáči. Načo manželstvo? Voľná láska, homosexuálne vzťahy – to je dnes moderné!“

Biblia hovorí: „Varujte sa smilstva! Každý iný hriech, ktorého sa človek dopustí, je mimo tela; ale kto smilní, hreší proti vlastnému telu“ (1K 6,18).

Dnes sa hovorí: „Čím horšie vyzerá ten druhý, o to lepšie vyzerám ja. A keď na neho nič nenájdem, tak si niečo vymyslím. Noviny mi ešte poďakujú.“

Biblia hovorí: „Nevydáš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu“ (2M 20,16).

Katastrofálne odpadanie od viery.

Mnohé z vymenovaných javov – zvlášť v morálnej oblasti – by boli ešte do 50. rokov 20. storočia nemysliteľné, alebo by to spoločnosť netolerovala. Keď skúmame, kedy nastal taký prudký úpadok, dôjdeme do druhej polovice 60. rokov 20. storočia. Vtedy začal nasledujúci vývoj:

V Kalifornii bola v roku 1966 založená prvá satanská cirkev.

V roku 1966 začína v Kalifornii vlna hippies, drog a voľného sexu, ktorá veľmi skoro zaplavila celý svet.

Pohanské kultúry Ďalekého východu prenikajú do kresťanských krajín, predovšetkým transcendentálna meditácia (1967 Baetles), Hare Krišna (1965), Children of God (Božie deti/ 1968).

V roku 1966 vyhlásil Mao Ce-tung v Číne „Veľkú proletársku kultúrnu revolúciu“. Začalo obrovské prenasledovanie kresťanov. Koniec 60. rokov - New Age na Ďalekom Východe.

Je to otrasné, ale v súlade s biblickým proroktvom, že mnohé z týchto trendov našli odozvu v cirkvi:

Tak v roku 1968 preniklo do cirkvi „hnutie modernej pastorácie“, kde sa kladie dôraz na psychológiu namiesto toho, aby sa zvestovalo Božie slovo, dôraz na skúsenosti miesto na zjavenie, na ľudské slovo namiesto na Slovo Božie.

V roku 1965 skončil v Ríme Druhý Vatikánsky koncil rímsko – katolíckej cirkvi. Dohodol ďalšie otvorenie cirkvi svetu a nekresťanským náboženstvám. Prvý otrasný vrcholný dôsledok bola spoločná „modlitba za mier“ zástupcov všetkých náboženstiev roku 1986 v Assisi.

Na štvrtom plenárnom zasadnutí „Ekumenickej rady cirkvi“ 1968 v Uppsale došlo k dramatickému zmenu kurzu: vedľa dialógu medzi cirkvami nastúpil dialóg s nekresťanskými náboženstvami a ideológiami. Miesto biblického poverenia „Čiňte mi učeníkmi všetky národy“ (Mt 28,19) získavala čím ďalej väčší priestor myšlienka „sekulárne – humánneho celosvetového spoločenstva všetkých rás, kultúr a náboženstiev“. Ako alternatíva ku ženevskej Svetovej rade cirkvi vzniklo v 70. rokoch „Lausanské hnutie“, aby ďalej rozvíjalo misijné poslanie cirkvi.

Keď si uvedomíme, aké množstvo rôznych hnutí vzniklo v tak krátkom časovom období, môže nás to zmiasť. Je však jasné, že všetky tieto hnutia smerujú k jednému spoločnému cieľu: preč od živého Boha Biblie a Jeho poriadkov! Nastalo už to „veľké odpadnutie od viery“, o ktorom hovorí Písmo v 2Te 2,3? Mnohí to nevyklúčujú. Možno by bolo zaujímavé hovoriť o tom, prečo to ide s národmi celosvetovo dolu kopcom? Práve v súvislosti so slovom z Lk 21,24. Žeby začal Pán Boh sťahovať svoje požehnanie od „pohanských národov“, aby sa s ním obrátil k Židovskému národu? (R 11,25)

Nemôžeme to s určitosťou tvrdiť, pretože i naďalej dáva Pán Boh požehnanie

medzi pohanskými národmi, zatiaľ čo v Izraeli sa to doposiaľ prevažne nedeje. Ale i napriek tomu sa „západné kresťanské krajiny“ stávajú vo všeobecnosti vnímajúc nekresťanskejšie. Je namieste modlitba, aby Hospodin ešte mnoho ľudí z tohto stavu vytrhol a pritiahol k sebe.

Podľa článku ThDr. Lothara Gassmana: Bludné náuky posledných dní spracoval Jozef Vereščák, ev. farár v Poprade-Velkej. (Prevzaté z: MELANCHTON č. 2/2004).

OD UZÁVIERKY MINULÉHO ČÍSLA AŽ DOPOSIAĽ BOLI V NAŠOM CIRKEVNOM ZBORE

- **po**krstení: Monika Lukáčová, Adam Podbrežný, Michaela Herichová, Radka Potočková, Kristína Tupá z *Ružomberka*;

- **so**bášení: Jaroslav Miartuš (ev.) z *Liskovej* & Alena Sivková (r.-k.) z *Dúbravy*; Ing. Rastislav Novák & PaedDr. Eva Hariňová - obaja ev. z *Ružomberka*; Martin Alušic (r.-k.) & Ing. Lucia Dančová (ev.) - obaja z *Ružomberka*;

- **po**chovaní: Ladislav Urbanovič 80 r. z *Likavky (DDô)* – pochovaný v *Ludrovej*; Emília Macková 82 r., Branko Duraj 34 r. z *Liskovej*; Mária Kasanická 99 r., Emília Klimová 78 r. z *Ružomberka*; zosnulá Iveta Jančiová 47 r. z *Ružomberka bola pochovaná v Partizánskej Lupči*.

SRDEČNE BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

január 2004: 96 r.: Margita Pišeková; 94 r.: Anna Líšková; 89 r.: Ondrej Struhár; 87 r.: Ján Teniak; 86 r.: Mária Ilavská; 83 r.: Ján Čavoj, 81 r.: Šarlota Bendová, Jozef Rezník; 75 r.: Milan Blišťan, Želmíra Kudlová, Ľudmila Muriňová; 70 r.: Ľubica Krakovská, Ladislav Teniak; 65 r.: Zuzana Sedliaková, Ján Trnka; 60 r.: Ján Dorniak, Ján Osadský, Martin Šimko; 55 r.: Zlatica Bartošová, Magda Búdová, Milan Vyšný;

február 2004: 96 r.: Božena Lacová; 92 r.: Zuzana Mrázová; 91 r.: Irena Mikitová; 83 r.: Ružena Kordošová, Zuzana Kubošníková, Mária Moravčíková, Zuzana Rakytová, Anna Španková; 81 r.: Miloslav Hrabuša, Lenka Klobušáková, Zoja Plicová, Zuzana Šubová, Zuzana Tomková; 80 r.: Božena Lukáčová; 75 r.: Želmíra Babilonská, Anna Revajová, Blažena Hostinská; 70 r.: Jarmila Macková; 65 r.: Elena Buzáková, Mária Labajová, Ivan Pišek, Jozef Šebek, Darina Šuňavcová; 55 r.: Emília Mešková, Marta Vrtichová;

marec 2004: 91 r.: Peter Janičina; 89 r.: Ľudovít Guôth; 88 r.: Helena Petrovičová; 81 r.: Katarína Hrabušová, Mária Lukáčová, Želmíra Matejčeková, Anna Tholtová; 80 r.: Zuzana Jágerská; 70 r.: Ján Bešinský, Mária Klobušáková; 65 r.: Mária Majcherová, Mária Mešková; 60 r.: Miroslav Lukáč; 55 r.: Marcela Eliášová, Eva Jakubcová, Ľubomír Kričko, Milan Lacko, Ján Macko, Emília Teniaková; 50 r.: Božena Jamsilová, Miloslava Kohútová, Jana Kordíková, Jozefína Kováčiková, Anna Polóniová.

AJ SMIECH JE BOŽÍ DAR

Osemdesiatročná starenka sa pri spovedi priznáva:

„Ukrývala som doma Žida.“

„To predsa nie je hriech, ale dobrý skutok.“

„Ale ja som od neho brala 10 dolárov denne.“

„Je to síce dosť, ale zachránila ste mu život; takže nemusíte mať výčitky svedomia.“

„Ale ja ich mám, pán farár, pretože až včera som mu povedala, že vojna sa skončila.“

CIEĽOM REFORMÁCIE JE REKREÁCIA

Švindel' s etiketou

Predstavme si, že sa potulujeme medzi regálmi hypermarketu. Do nákupného vozíka vložíme fľašu s etiketou „Budiš – božská chuť minerálky“. Zaplatíme. Doma s hrôzou zistíme, že neobsahuje osviežujúcu vodu, ale nebezpečnú kyselinu. Našťastie pre nás, sme sa z nej nenapili, no švindel' s etiketou v nás vyvolá silné znepokojenie. Podobné zažil i Martin Luther počas „služobky“ do Ríma. Pobyt v ňom však v Lutherovi zanechal predstavu, že Rím nie je mestom, kde sa človek osvieži „živou vodou Ducha“, ale skôr mestom, duchovnej mŕtvy. Najmä laxnosť kňazov, ako kyselinová žieravina, rozleptávala cirkevný život. D. Veselý v reformátorovom životopise píše, že kým Luther odbavil jednu omšu, rímski kňazi ich za ten istý čas odbavili 6 aj 7... V Ríme našiel Luther deformované kresťanstvo - švindel' s etiketou. Namiesto domnelého: Rím – centrum kresťanstva, Luther so sklamaním zistil, že pravdivejším je posmešné príslovie: „Čím bližšie k Rímu, tým horší kresťan.“

Kto je ten, s kým hovoríš?

Táto otázka znepokojila Luthera už krátko po jeho vysvätení za kňaza, pri odbavovaní jednej omše. Odvtedy si uvedomoval, že stojí pred Bohom a nemôže pred Ním obstať. Tento zmysel pre pravdivý pohľad na svoj život i dianie v cirkvi, prízvukoval reformátor pre duchovný život vlastný aj iných.

„Archeologický nález“

Znepokojenie z vlastnej hriešnosti prekonala Lutherova „archeologická výprava“. Podobne ako archeológ objavuje poklady ukryté pod nánosmi nahromadenými za stáročia, tak Luther pri príprave na prednášky, z hĺbín Písma odkryl poklad evanjelia. Keď šiel do hĺbky biblických textov (Ž 31,2c; R 1,16-17), zaskvela sa mu stará vzácna pravda o spravodlivosti pred Bohom: Človek ju nikdy nemôže dosiahnuť vlastným úsilím. Boh ju človeku daruje tým, že mu (hriešnikovi) pripočíta Kristovu spravodlivosť – spásu, ktorú pre nás Kristus získal. Ježiš celým svojím životom, smrťou i vzkriesením ukázal: Boh tu chce byť pre nás. Chce nám dať svoju lásku, darovať spoločenstvo so sebou. Hovorí o tom i biblické správy o Ježišovom stolovaní s tými, ktorých Ježišovi súčasníci považovali za hriešnikov. Keď niekto v končinách, kde Ježiš žil, stoloval s iným,

znamenalo to: Človek, s ktorým jem, je môj priateľ. Vierou prijímame, že sme Ježišovi priatelia, že Jeho obeť nás robí pred Bohom spravodlivými.

Reformácia sa týka nielen minulosti, ale aj prítomnosti a budúcnosti

Reformácia znamená obnovu. Myslíme pritom na obnovu cirkvi podľa Božieho slova. **Re-formácia** je návrat cirkvi do takej podoby – **formy**, akú jej dal jej Pán (Ef 5,25b-27). - Nie v zmysle návratu k „starým dobrým časom“, veď kresťanská cirkev nikdy nebola ideálna; ale v zmysle návratu k pôvodným nosným myšlienkam vo forme, ktorá zodpovedá súčasnosti. **Je vážnou chybou, ak zabúdame, že obnova cirkvi nie je len čosi, čo sa týkalo 16. storočia, a vonkoncom ju nemožno požadovať iba od rímsko katolíckej cirkvi (Ev. katechizmus pre dospelých).**

Reformácia začala znepokojením, človeka nad svojou oddelenosťou od Boha i nad hriešnosťou cirkvi, do ktorej patrí. Reformácia teda nie je samolúbym oslavovaním dávno zašlých čias, ale tým, čo sa dotýka aj mojej – tvojej, našej prítomnosti. Čím menej by sa reformácia dotýkala našej prítomnosti, tým chmúrnejšiu budúcnosť môže ECAV na Slovensku očakávať. Vedzme však, že ak by na Slovensku evanjelickej cirkvi v budúcnosti nebolo, Pán Boh si bude svoje dielo konať cez inú; takú ktorej evanjelium je mocou Božou, nie iba nápisom na „vývesnej tabuli firmy“.

Reformácia je znepokojenie

V Biblii neraz čítame, že reformáciu osobného života i života spoločenstva predchádza znepokojenie (L 3,10; Sk 2,37, 16,30). Čo by nás malo dnes znepokojovať, ak naša budúcnosť – osobná i spoločenstva ev. a. v. cirkvi, nemá byť chmúrnou? Aspoň niekoľko podnetov:

Úbohé zásterky vlastnej spravodlivosti (1M 3,7b), ktorými zakrývame, ako náš život vyzerá v skutočnosti. Máme ich odložiť. Radšej pravdivé znepokojenie ako falošná uspokojenosť. Pred časom som sa rozprával s jedným letničným pastorom. Reč prišla tiež na účasť na službách Božích. Keď som mu na otázku, koľko percent z členov nášho zboru prichádza na služby Božie odpovedal, že v priemere 10-13%, spýtal sa, či je to ešte cirkev, keď má prevažnú väčšinu „papierových“, pasívnych členov. Hodnotenie, ktorá cirkev ešte je či už nie je cirkvou ponechám Tomu, ktorý pozná svojich (2Tim 2,19), no je isté, že nielen v otázke účasti na službách Božích, aktívneho, angažovaného kresťanstva, máme dôvody k znepokojeniu.

Stačí sa zmieniť o mimomanželskom súžití nejedného člena cirkvi, ktorá v názve nesie vzácne slovo evanjelium a je zrejme, že 6. Božie prikázanie je „prečíslované“ na 120. – Asi na takej priečke je v poradí dôležitosti jeho zachovávanie. Centrálna zásada reformácie, že „Biblia je pravidlom nášho života“, je premenovaná na (s východniarmi povedané): „I tak še da, i tak še da“. Božím prikázaniám dávame „iné čísla“ v zmysle: To, čo Pán Boh hovorí, netreba brať až tak dôsledne. Uniká nám, že zľahčovaním „ciest Božích prikázaní“ – najmä Cesty zvanej Ježiš (J 14,6), sa náš cirkevný život dostáva ak nie „mimo jazdnú dráhu“, tak prinajmenšom mimo cesty vedúcej do dobrého cieľa.

Oslabovaním rodín sa oslabuje cirkev i spoločnosť. To nás musí znepokojovať. Veď rodina je základnou bunkou cirkvi i spoločnosti.

Čo robiť? – **Nespovedať sa zo zbožnosti.** Náš problém často nie je v tom, že nevieme, čo robiť, ale v tom, že hoci to vieme, napriek tomu tak nekonáme. V tej či onej miere to platí o každom. Predsa, viny máme nielen vyznávať, ale s hriechom sa aj rozísť. Nenáleží nám vynášať nad nikým konečný súd, ale zdá sa, že nie iba katolíci, ale aj mnohí evanjelici sa spovedajú zo zbožnosti – preto, že je zbožným zvykom prísť pred sviatkami na spoveď; a nie z dôvodu, že im je vskutku ľúto, že odbočili z Cesty, ktorou je Kristus. K zachovávaniu reformačného odkazu patrí rozísť sa s tým, čo vo svetle Božieho slova rozpoznam ako nesprávne počinanie. Reformácia sa tak rozišla s chápaním omše ako obete, s pokusmi ospravedlniť sa pred Bohom vlastnými zásluhami (prax odpustkov), s nebiblickým prijímaním Večere Pánovej, ktoré nahradila prijímaním pod obojím.

Ak chceme zostať cirkvou reformácie – spoločenstvom obnovovaným Duchom Svätým, potrebujeme **dôverovať a byť poslušní Pánovým slovám: „Ja som cesta“** (J 14,6). – Znamenajú, že jedine s Ježišom dôjdeme do cieľa.

Obrazom toho, o čo v našom vzťahu ku Kristovi ide, je príklad z jachtingu. Vietor si jachtár nemôže vyrobiť. Keď však vietor zaveje, začína pre jachtára práca. Musí **vytiahnuť plachtu a nastaviť ju vetru.** Ani Ducha Svätého si nemôžeme darovať sami. Môžeme však o Neho prosiť (L 11,3). No keď príde a dotkne sa nás, ako Luthera, cez Božie slovo - našou úlohou je napnúť plachtu a nastaviť ju „Vetru“. – Ponúknuť Božiemu Duchu čo najväčšiu plochu „plachty na loďke nášho života.“ Nejde teda o väčšie namáhanie sa v duchovných veciach, azda o bičovanie seba samého ako to robieval kedysi Luther v kláštore. Ide však o otvorenie sa Ježišovi - takému spôsobu života, ktorý nám ponúka žiť v Jeho blízkosti. Cieľom teda nie je konať dodatočne ďalšie veci, byť úplne pri všetkom, čo sa v cirkevnom zbore deje – na to jeden človek nestačí. Cieľom je všetko doterajšie žiť novým spôsobom – vo všetkých oblastiach života žiť s Ježišom Kristom, v Jeho mene. Ježiša máme nasledovať v modlitebnom stíšení, v kontakte s Božím slovom na službách Božích i doma, tiež v istej oblasti služby cirkvi. Pomôže nám to žiť v Ježišovej blízkosti. **Reformácia má vyústiť do rekreácie.** Nie v zmysle pasívneho nič nerobenia, ale v pôvodnom zmysle výrazu „rekreácia“, ktorý súvisí s novým stvorením. **Cieľom reformácie je nové stvorenie, obnovený Boží obraz v nás.** Ako píše K. Klein: „Hriešnosť nie je to jediné, čo sme zdedili. Dejiny mám ukazujú aj opačné úsilie, poctivé úsilie o zmenu zmýšľania, o pokánie. I v tomto diele je osobná i spoločenská zodpovednosť každého z nás nezastupiteľná“, ak má naša ev. cirkev pokračovať v zmene zmýšľania – ak má zostať cirkvou reformačnou. *Martin Šefranko*

Do vašej pozornosti: niektoré WWW STRÁNKY

www.lutheranworld.org (Svetový luteránsky zväz)
www.wcc-coe.org (Svetová rada cirkví)

www.duch.sk (Ústav pre vzťahy štátu a cirkví)
www.ekumenickarada.cz (Ekumenická rada cirkví v ČR)

Z NAŠEJ HISTÓRIE

Programná reč

biskupa Vladimíra Čobrdu, povedaná pri jeho úvode do úradu biskupského, dňa 10. septembra 1930 v chráme ružomerskom. (Ponechávame ju v dobovej slovenčine – pozn. red.)

Milosť vám a pokoj od Boha Otca a Pána nášho Ježiša Krista. Amen.

Keď som po dobrom, starom zvyku, pristúpil k najsvätejšej Večeri Pánovej a prijal som rozhrešenie, keď som složil už i predpísanú úradnú prisahu, a pri apoštolskom vskladaní rúk starších, tej najvlastnejšej inštalácii, dostalo sa mi požehnanie, - stojím pre vami cirkvou Božou, a pred tvárou Pánovou, Hlavy cirkvi Božej na zemi, vystrojený a vyzbrojený tým najpotrebnejším, splnomocnený i hotový čím najvernejšie konať beh uloženého mi boja, plniť povinnosti krásneho, dôstojného, ale i ťažkého, plného velikej zodpovednosti úradu biskupského.

Oči pozdvihujem k horám, odkiaľ by mi prišla pomoc; - prosba moja, na krýdlach pokornej modlitby, vznáša sa k Tomu, ktorý povedal: „Beze mne nič nemôžete učiniť“ (Ján 15,5). Veď stálo ma ťažkého boja, nejednej bezsennej noci, až som sa odhodlal na túto ťažkú úlohu. Sám Boh vševedúci vie: ani Mojžiš, posielaný vysvobodiť ľud Boží z poroby egyptskej, nebránil sa väčšmi svojmu poslianiu, ako som ja na každodenných modlitbách zápasil s Pánom Bohom prosiac Ho s Mojžišom: „Slyš mne, Pane, pošli toho, ktoréhož pošláš máš!“ (II. Mojž 4,13), súcejšieho, schopnejšieho, hodnejšieho. – Ale i mne, na všetky moje pokorné prosby, prechovávané obavy, prednášané výmluvy, ako by bol privolať Pán, čo povedal voľakedy Pavlovi: „Dostiť máš na mé milosti; neboť moc má v nemoci dokonávať se“ (II. Kor 12,9), a – poslal ma. Nastupujem tedy vykázanú mi cestu nového povolania a nechcem sa všetečne miešať do múdrych, i keď nevyzpytateľných rád Božích, reptajúc? „Pane, proč jsi mne poslal?“, - ale, hoc i v pravom smysle slova „s bázní a třesením“, no, i v neochvejnej dôvere vo vernú pomoc Božiu odpovedám s prorokom Božím Izaiášom: „Aj, teď jsem, pošli mne!“

Veliký apoštol Pánov Pavel napísal o biskupskom úrade toto: „Věrnát' jest řeč, žáda-li kdo biskupství, žet' výborné práce žádá“ (I. Tim 3,1). Sú to hlboké, výstižné slová! Biskupský úrad v cirkvi evanjelickej neznamená prameň bohatých dôchodkov. I dnes môžeme povedať s Petrom: „Striebra a zlata nemáme!“ (Skut 3,6). A dobre to tak. Pán povedal, a dejiny cirkvi Božej na zemi i zkúsenosti každodenného života potvrdzujú pravdivosť Jeho slov, že poklady zemské ľahko odvrátia pozornosť, myseľ i srdce od pokladov v nebesiach, a péče o striebro a zlato bývajú neraz prekážkou práci na vinici Pánovej. Biskupský úrad v cirkvi

evanjelickej neznamená ani hodnosť a slávu svetskú. „Kráľovstvo moje je nie z tohoto sveta“, povedal Pán. Ani úrady, hodnosti cirkevné nemajú ničoho spoločného so slávou svetskou. I tu platí: „Přízeň světa tohto jest nepřítelkyně Boží.“ Kto zná i len povrchne históriu cirkvi Božej na zemi, porozumie týmto slovám.

Apoštol hovorí o biskupstve ako o „výbornej práci“, duchovnej práci, práci v službe kráľovstva Božieho na zemi, v službe večného spasenia ľudských duší. A keď cirkev naša označuje biskupa ako „primum inter pares“ = prvého medzi rovnými, práve túto výbornú prácu, apoštolom spomínanú, ukladá mu ako najprvšiu a najhlavnejšiu povinnosť, úlohu životnú.

I mimovoľne postaví sa mi pred oči obraz apoštolov, ako ho sám namaloval v liste ku Korintským, keď píše: „Kdo umdlévá, ješto bych já nemdle! Kdo se uráží, abych já se nepálil?“ a vypočítuje: „... v práci a v ustání, v bděních, v postech častokrát, v nebezpečství mezi falešnými bratřími; a kromě toho, což zevnitř jest, vojsko na každý den povstává proti mně, péče o všechny sbory.“ Prvý v práci a v ustávaní, vo vernom učení a vyznávaní; prvý, keď treba tvoriť, brániť práva a záujmy jednotlivých sborov i celej cirkvi, alebo odrážať útoky protivníkov; prvý keď zloba sveta hrozí nenávisťou, i keď treba nieť zodpovednosť; prvý, keď treba predchádzať dobrým príkladom a svietiť svetlom; prvý v svedomitom konaní i najťažších a najneprijemnejších povinností, - to znamená - prvý medzi rovnými, a toto je jedným bohatstvom, radosťou, chlúbou a slávou evanjelického biskupa.

A keď som dnes do služby tejto práce inštalovaný, právom môžete žiadať i čakať odo mňa, aby som vyznal pred vami svoje cirkevnonáboženské kredo a označil i širší, cirkevno- a kultúrno-politický program, ktorý sa budem usilovať uskutočňovať v svojom účinkovaní.

A tu sa povedome hlásim i k cirkevnonáboženskému kedu svojho vzácneho predchodcu, veľkého kňaza-biskupa Dra Juraja Janošku, i vôbec k programu, ktorý označil pri svojej inštalácii a ktorý hlásal a uskutočňoval, dokiaľ z vôle Božej stál na čele nášho dištriktu.

Stojím na stanovisku nášho Augšburského Vyznania, ako najvernejšieho vysvetľovania Slova Božieho, najdokonalejšieho chápania kresťanstva a najideálnejšieho svetového názoru na život a svet vôbec, na časnosť i večnosť. – Pri tomto vyznaní neide mi, opakujem a prizvukujem to i pri dnešnej príležitosti, len o mrtvú literu, ktorá zabíja, - ide mi o viac; ide mi o ducha, ktorý obživuje; o ducha, ktorý živil a udržal cirkev našu v ohni vyše 300-ročného útisku, postupovania a prenasledovania, a ktorý jedine môže ju obživiť a udržať i dnes proti novým i starým, vnútorným i zovňajším nepriateľom, z prava i z ľava. – V tomto duchu chcem byť i sám živým a výmluvným svedkom evanjelia Kristovho, ako moci Božej, ktorá môže preporodiť a spasiť hriešné duše. A dbať o to, aby mu v tomto duchu bolo kázané evanjelium v chrámoch, a v tomto duchu aby mu bolo vyučované v školách, a v tomto duchu aby sa vzdelávala mládež naša v skutočné diatky Božie v spolkoch, bude mi jednou z najprvších

a najhlavnejších starostí, a je mi i dnes jednou z najsrdečnejších prosieb na všetkých bratov v úrade kňazskom i v povolani učiteľskom.

A čo rozumiem pod duchom nášho vierovyznania? „Sola scriptura“ = jedine Písmo Sväté, „sola fides“ = jediná viera, „sola gratia“ = jedine milosť Božia a „sola redemptio Christi“ = jediné vykúpenie v Kristu, - v týchto princípoch reformácie je celé naše i moje vierovyznanie; alebo, ako to na krátko vyslovil apoštol: „Všetko vo všetkom Kristus!“ – Kristus, ktorý povedal o sebe: „Já a Otec jedno jsme“. „Kdo vidí mne, vidí i Otce“. Ktorý osvedčil: „Já jsem ta cesta i pravda i život; žádný nepřichází k Otcí, než skrze mne“. A zaslúbil: „Já jsem vzkříšení i život; kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ bude“. Kristus, pôvodca, vodca a dokonávateľ viery, vrchol zjavenia Božieho a najvyšší, konečný cieľ snaženia ľudského.

Prirodzene, všetko toto zasa len v duchu reformácie: nie mrtvá viera, ktorej dostačí volať: „Pane! Pane!“; nie povrchná zbožnosť, ktorá sa uspokojí s prázdnyimi ceremoniami; nie plané stromy, ktoré nenesú ovocie. Ale viera, ktorá je mocou a premáha svet; ktorá môže urobiť z človeka nové stvorenie a vytvoriť na zemi to ozajstné obcovanie svätých, ľud Boží, horlive následovný dobrých skutkov, pravú cirkev Božiu, to kráľovstvo Božie, za ktoré sa modlíme každý deň: „Přijď království Tvé!“

Toto potrebuje dnešný vek, toto chce vidieť pri nás náš veriaci ľud, toho žiada od nás Pán: vernú reč, čisté a zdravé učenie, verné vyznávanie, bezúhonný život, bohumilé obcovanie pred ľudmi i pred Bohom. Neohladať sa na ľudí, nekulhať na všetky strany, neradiť sa s telom a s krvou, nerobiť kompromisy s neverou, ale v oči všetkým vedieť osvedčiť s ap.: „Nič nemůžeme proti pravdě ale k pravdě!“ (II. Kor. 13,8) a s naším Lutherom si zastať i pred mocnosťami sveta: „Tu stojím, jinak nemůžem!“ S týmto stáť i padať, žiť i mrieť. – V tomto chcem byť verným príkladom všetkým, aby som všetkým mohol privolať s ap.: „Spolunásledovníci moji buďte, bratia a choďte tak, ako máte příklad na nás!“

Vieme si, bratia, predstaviť, čo by sme takto znamenali pred svetom a pre svet, ako by ožila cirkev a evanjelium Kristovo – ako dobrý kvas – nakvasilo by celú spoločnosť ľudskú, o čo krajšie, radostnejšie by bolo na zemi, o čo lepší ale i spokojnejší, šťastnejší by boli ľudia, lebo do srdca ľudských vrátilo by sa kus toho ztrateného rája, kráľovstvo lásky, pravdy, spravodlivosti a pokoja!

K tomu ráč mne, k tomu ráč nám všetkým dopomáhať, milý náš Otče nebeský!
(Pokračovanie.)

Pre náš občasník vybral z Cirkevných listov (r. 1930/č.19) PhDr. Karol Dzuriak

ČO SA UDIALO

5.9. – služby Božie so spovedňou a Večerou Pánovou boli spojené s požehnaním detí - školákov a študujúcej mládeže pri začiatku nového školského roku.

10.9. – na CD a MC bola vydaná (vôbec prvá vlastná) zvuková nahrávka časti repertoáru nášho spevokolu..

10.9. – zbor. farár sa v Bratislave zúčastnil rokovania Bohosluž. výboru ECAV.

11.9. – do kancelárie nášho farského úradu bola zakúpená nová PC zostava.

17.9. – zborový farár poslúžil študentom na EBF UK v Bratislave prednáškou na tému „Pastorálna služba vo väznici“.

18.9. - bratia Peter Králik starší a Ľudovít Teniak brigádovali na oprave strechy budovy bývalej ev. cirkevnej školy v Ružomberku, kde zatekalo.

19.9. – ofera zo služieb Božích v túto nedeľu bola venovaná pre postihnutých tohtoročnými povodňami na východe Slovenska. Vyniesla 5.400,-Sk.

20.9. – konalo sa stretnutie rodičov konfirmandov z 2. ročníka. Bol dohodnutý termín skúšky konfirmandov (7.5. 2005) a konfirmačnej slávnosti (8.5. 2005).

23.9. – sestry Eva Hariňová, Janka Mrázová a br. farár sa v L. Mikuláši zúčastnili na seminári o vyučovaní cirkevných dejín na hodinách ev. náboženstva.

September: dreveným olištovaním boli utesnené hlavné vstupné dvere do kostola i fary.

September – október: na prízemí a v suteréne fary boli natreté okenné rámy. Natreté boli i vstupné dvere do fary, dvere jej zadného vchodu i dvere kancelárie; tiež priestor pri vstupnom schodišti do fary. Práce vykonal Dušan Čupka.

1.10. – v kostole bol do prevádzky uvedený aj druhý vykurovací plynový teplovzdušný agregát. Náš zbor ho zakúpil od firmy Lersen prostredníctvom firmy ELBH – Slovakia, s.r.o. Ružomberok. Prvý agregát firma ELBH do nášho kostola darovala.

1.10. – do vestibulu kostola bola nainštalovaná nová oznamová tabuľa a pult na ponuku kresťanskej literatúry s Lutherovou ružou. Ako dar ich pre náš zbor zhotovili akad. mal. Milan Gromnica a jeho syn Mgr. art. Martin Gromnica.

2.10. – manželstvo uzavreli Ing. Rastislav Novák a PaedDr. Eva Hariňová – učiteľka ev. náboženstva v našom cirkevnom zbere.

10.10. - na službách Božích sme si pripomenuli 78. výročie posvätenia nášho kostola (10.10.1926). Kázala sestra kaplanka LOS Emília Mihočová–Kmecová. Br. farár bol Košiciach, kde poslúžil kázňou a asistoval seniorovi Košického seniorátu Samuelovi Linkeschovi pri inštalácii novozvoleného zborového farára Cirkevného zboru ECAV Košice – Terasa Ondreja Kolárovskeho.

14.10. – br. farár poslúžil prednáškou na stretnutí Združenia evanjelických duchovných nášho seniorátu v Liptovskej Kokave.

15.10. – sestry Elena Holevová, Marta Kasanická, Viera Ludrovcová a Zuzana Sedliaková vykonali brigádu – poumývali okná zborových priestorov na fare, rámy ktorých boli predtým natreté.

19.10. - na cintoríne v Liptovskej Štiavnici sa konala posviacka nového centrálného kríža. Za účasti mnohých veriacich z Liptovskej Štiavnice, kríž v rámci ekumenickej pobožnosti posvätili ludrovský rím.-kat. p. farár Barilla a náš zborový farár. Obaja poslúžili zhromaždeniu zvestou Božieho slova.

19.10. - brat zborový kurátor Ľudovít Teniak brigádoval na budove bývalej ev. cirkevnej školy v Ružomberku (murárske práce).

október: brat Slavomír Lukáč mladší z Liskovej viackrát brigádoval v kostole i na fare (elektrikárske práce).

21.10. – konala sa ekumenická pobožnosť za účasti niekoľkých členov zboru BJB. Kázal Tomáš Kohút, kazateľ BJB, liturgoval Martin Šefranko.

23.10. - v priestoroch Vysokkej vojenskej technickej školy v Liptovskom Mikuláši – Demänovej sa uskutočnilo stretnutie pre konfirmandov a dorast LOS, s duchovným slovom Tomáša Semku, ev. vojenského farára i športovými súťažami. Zorganizovali sme naň autobusový zájazd. Spolu s nami cestovali aj konfirmandi z Kral'ovian s tamojšou sestrou farárkou M. Kováčovou. Z nášho zboru sa stretnutia zúčastnilo 21 konfirmandov a br. farár. Z Ružomberčanov v plávaní zvíťazil Andrej Benko; v stolnom tenise obsadil 2. miesto Patrik Bartko.

október: Generálne presbyterstvo ECAV rozhodlo, že Celoslovenský evanjelický festival 2005 sa v dňoch 30.-31.7. uskutoční v Ružomberku.

25.10. - brat Peter Králik starší opravil poškodenú časť strechy na bývalej ev. cirkevnej škole v Ružomberku, kde zatekalo.

26.-27.10. - bratia Ľudovít Teniak a Ing. Martin Košík brigádovali na budove bývalej ev. cirkevnej školy v Ružomberku. Nahodili novú omietku na múre oproti bočným dverám kostola.

26.10. - brat Slavomír Lukáč mladší z Liskovej brigádnicke namontoval nové svetlo pri vstupe do fary.

október – sestry Elena Holevová a Viera Ludrovcová brigádnicke očistili a upravili hroby evanjelických činiteľov na ružomerskom cintoríne.

29.10. - za účasti p. primátora J. Čecha, generálneho biskupa ECAV J. Filu a ďalších zástupcov za Mesto Ružomberok i ECAV sa na MsÚ uskutočnilo stretnutie ohľadom prípravy 4. Celoslovenského ev. festivalu. Bude sa konať 30.-31.7. 2005 v priestoroch zimného štadióna v Ružomberku.

4.11. - zborový farár sa zúčastnil rokovania prípravného výboru CEF na GBÚ v Bratislave.

7.11. – v Liptovskom Mikuláši sa konalo stretnutie slobodných LOS. Z nášho zboru boli 2 účastníci.

14.10. – na službách Božích kázala sestra kaplanka z L. Mikuláša Janka Kaňuchová. Zborový farár bol L. Milukáši, kde na pozvanie tamojšieho cirkevného zboru kázal na ďakovných službách Božích a zúčastnil sa otvorenia Pastoračného centra mládeže Vladimíra Kunu.

17.11. – zborový farár sa zúčastnil Valného zhromaždenia Združenia ev. duchovných v Poprade.

19.-20.11. – zborový farár sa zúčastnil Generálneho zhromaždenia Evanjelizačného strediska pre masmédiá (EvS), ktoré sa konalo vo Svite. 20.11. poslúžil vykonaním rannej pobožnosti. Bol zvolený do Výboru EvS na ďalšie trojročné obdobie.

Z NAŠEJ ZBOROVEJ KNIŽNICE
(Prinášame vám niekoľko citátov z knihy REZERVNÁ ENERGIA /je pokračovaním titulu: Keď lístie zo stromov opadne, vidíme d'alej z našej

kuchyne/. Autor Tomas Sjodin - švédsky štyridsiatnik, ktorého 2 z troch detí trpia zhoršujúcou sa chorobou mozgu, sú odkázané na invalidný vozíček a náročnú opateru. Trvá vyše 12 rokov. Kniha je nesmierne poučným čítaním pre rodičov, ale aj všetkých zdravých i s chorobami zápasiacich ľudí. Vydalo ju ev. vydavateľstvo Polárka vo Vavrišove, v novembri 2004. Úryvok z tejto nevšednej publikácie nájdete tiež v Tranovskom ev. kalendári na r. 2005 na str. 132-135. Kúpiť /za 100,-Sk/ si ju môžete u nás na fare; alebo aj požičať /tiež spomínaný knižný titul: Ked' lístie zo stromov opadne.../).

- ❖ Každý večer – viac ako 12 rokov – sme prosili Boha nášho detstva, aby položil ruky na naše deti. Každý večer sme ich odovzdávali do Ježišových rúk. Verili, pochybovali a opäť verili – ale div sa nestal. Ibaže k nášmu príbehu patrí aj malá informácia o tom, že na tejto zemi niet miesta, kde by sme silnejšie verili v Boha, ako je miesto v blízkosti týchto detí.
- ❖ Vidím našu úlohu v tom, aby sme našich synov milovali tak veľmi, aby naša láska prehlušila ich úzkosť. Či je to možné, neviem, ale viem, že je hodno sa o to pokúsiť.
- ❖ Život je ako dar od Boha. Pozemské dobrodružstvo človeka so zreteľným darcom a zreteľným adresátom. Pôžička. Duch života sa navráti k Bohu. ... Rezignácia a dôvera používajú vlastne rovnaký slovník. Medzi nimi je však predsa len veľký rozdiel. Rezignáciou je povedať „je to, ako to je“ – a vzdať sa. Dôverou je povedať to isté, ale hľadať nové možnosti.
- ❖ My sa nedívame na našich chlapcov ako na trest, ale ako na dar, na niečo, čo sme dostali, aby sme to prijali – nie preto, že sme zhršili, ale napriek tomu, že sme zhršili.
- ❖ Výraz, ktorý považujem za jeden z najodpornejších: „obstarať si deti“. Človek si môže obstarat' golfové palice, možno psov, ale nie deti. Ony sú predsa darom; vieme to. A predsa nevieme, lebo väčšina volajúcich do relácie uvažovala o deťoch spôsobom, ktorý by sa hodil aj pre rozhovor o športových autách alebo chatách.
- ❖ Je možno sa cvičiť v prijímaní života ako daru. Prv než ráno otvoríme noviny a skontrolujeme, aký je kurz akcií, môžeme si vyhradiť niekoľko okamihov a zamyslieť sa nad obsahom slova „jestvovať“. Povedať si: nemusel som vôbec jestvovať. Takéto cvičenie nesmeruje k uľahčeniu a zjednodušeniu života, ale skôr k tomu, aby sme sa naučili žasnúť nad svojim životom. Už to je veľká výhra. „Aha, tak ty si smel dnes vyjsť von na svetlo!“ vykričlo prekvapené dieťa na hrobára, ktorý ležal a odpočíval vedľa čerstvo vykopaného hrobu. Toto je plodné nazeranie na život. Byť človekom znamená práve to, že z nejakej záhadnej príčiny smieme zrazu vyjsť na svetlo.
- ❖ Je mi ľúto, ale nemôžem povedať, - nech by som akokoľvek chcel – že by viera bola spôsobilá nejaké zlepšenie. To skutočne nie. Bolesť je

bolesť. Úzkosť je úzkosť, či už veríme v Boha, alebo nie. Epileptický záchvat nie je menej bolestivý preto, že zasiahne veriaceho človeka. Vám, čo ste veriaci, je ľahšie, vravievajú ľudia. Čo tým myslia? Čo vlastne? Že keď sme kresťania, menej nás bolí utrpenie dieťaťa? Prirodzene, že to nie je tak. Som však pevne presvedčený, že viera ponúka spoločenstvo. Pomyslenie, - lepšie povedané – pocit, - že neviditeľne je tu prítomný ešte Nieкто, kto ponúka ďalší chrbát na jarmo. A v tomto zmysle robí viera jarmo o trochu ľahším.

- ❖ Najsilnejšou veľmocou na svete je front zopätých rúk.
- ❖ Pre náš život je cirkevný zbor silou. Kedysi, sediac na chóre, veľa času som premrhal tým, že som meral a vážil – to je veľmi dobré, toto dobré, čo menej dobré, tamto zlé. Stal som sa vo svojom vnútri recenzentom zboru. Súčasne však čoraz chudobnejším. Stal som sa stebлом, ktoré zabudlo, že je súčasťou poľa a bolo sfúknuté na zem. Ale bolo tu zmilovanie, smel som sa znovu pozviechať, tento raz pod záštitou druhých. Ísť na služby Božie je niečo iné, ako ísť na koncert. ... znamená to otvoriť všetky zmysly a prijímať silu zo spoločnej viery, ktorá naplňuje priestor. ... Priestor svetla, tepla a sily. ... Na službách Božích dovoľujeme, aby sa náš život ako v taviacej peci stavil so životmi všetkých tých, ktorí sem tiež prišli. ... Spoločne sa stávame niečím, čím by sme samostatne nemohli byť. Chceme, aby si naši chlapci práve toto zobrali so sebou do života – náš život nepatrí len nám. Patríme do určitého spoločenstva a k istému ľudu.
- ❖ Dĺžka života nikdy nemôže byť mierou jeho hodnoty. Život nemožno hodnotiť ani podľa úspechu, ani podľa chýrnej povesti a zvučného mena.
- ❖ Človek by nemal nikdy robiť úsudky o ľuďoch, keď je od nich ďaleko. Z desiatich prípadov je v deviatich úsudok chybný.

Z ďalších novších titulov dávame do vašej pozornosti tieto:

pre deti: Pod belasou oblohou /M. Rázusová-Martáková/, Detským srdiečkam II. /K. Kernová/, O bielych fialkách /J. Nagajová/, Sťahovaví snehuliaci /L. Fričovský/. **Pre mládež:** Nenechávaj si mozog pred dverami, Nikdy sa nevzdávaj /príbehy/, Martin Luther /jeho životopis od M. Fearona/. **Pre dospelých:** Všeobecné kňazstvo pokrstených veriacich /M. Klátik/, Muži a sexuálni pokušeni /Bill Perkins/, Vězeňské zdi kdyby promluvili /úvahy rumunského ev. farára R. Wurmbanda z komunistického väzenia/, Zábavné zámienky ako hovoriť o Bohu /vhodné pre rodičov/, V zajatí normalizácie /cirkvi na Slovensku v r. 1969-89/.

Vezmi a čítaj!

O Z N A M Y

ÚRADNÉ HODINY NA EV. A. V. FARSKOM ÚRADE

**(A. Bernoláka 11): Pondelok, streda, piatok: 9.00 hod.-11.30 hod.,
telefón: 044/4322198; 044/4304263**

NEDELNÚ KÁZEŇ v písomnej podobe je možné prevziať v kancelárii fary pre tých, ktorí už do kostola prísť nevládzu (vaším príbuzným, susedom). Poslúžte im aj týmto spôsobom. Kázeň je možné zaslať aj e-mailom - tým, ktorí o to prejavia záujem.

Náš spevokol realizoval zvukovú nahrávku časti svojho repertoáru. Záujemcovia o toto CD ho môžu dostať na fare. (CD: 150,-Sk).

V kostole po službách Božích alebo priamo na fare si môžete zakúpiť rôznu kresťanskú literatúru. Do vašej pozornosti dávame aj pomôcku pre denné čítanie Biblie na rok 2005 TESNOU BRÁNOU (90,-Sk) – nemala by chýbať v žiadnej evanjelickej domácnosti; tiež ev. Tranovský a stolový kalendár na r. 2005 (každý po 65,-Sk), ev. nástenný kalendár na r. 2005 (75,-Sk). Nezapudnite si ich pýtať na našej fare.

Máte tiež možnosť vypožičať si z rozsiahlej zborovej knižnice knihy a evanjelické časopisy, náboženské prednášky na magnetofónových kazetách. Zoznam kníh a kaziet je k nahliadnutiu na fare.

Čítanie dobrých kníh napomáha duchovnej orientácii aj upevneniu viery kresťana!

Zborové podujatia vrcholiaceho Adventu a Vianoc

Počnúc decembrom 2004 sa budú v zborovej sieni konať:

- v utorok o 18.00 hod. biblické hodiny;

- vo štvrtok o 18.00 hod. adventné večierne;

- v týždni od 6.-11.12. o 18.00 hod. modlitebné stretnutia.

5.12. – II. adventná NE: 10.00 hod.: sl. Božie **so spoved'ou a VP**

11.12. - sobota: 8.30 hod. Predvianočné upratovanie kostola

12.12. - III. adventná nedeľa: 10.00 hod.: služby Božie;

*po ich skončení (asi o 11.00 hod.): **spoved' a VP***

12.12 - 15.00 hod.: LISKOVÁ – (EZD): nešporné služby Božie

so spoved'ou a VP

19.12. - IV. adventná nedeľa, 10.00 hod.: služby Božie,

*po ich skončení (asi o 11.00 hod.): **spoved' a VP***

20.12. - pondelok: 9.00 hod.: **spoved' a VP** v DDô Nádej Likavka

24.12. – ŠTEDROVEČERNÉ SLUŽBY BOŽIE: 16.00 HOD.;

25.12. – SL. BOŽIE NA 1. SLÁVN. VIANOČNÚ: 10.00 HOD.

26.12.–spoved' a VP na 2. slávnosť vianočnú, kostol: 8.45 hod.

26.12. – SLUŽBY BOŽIE NA 2. SLÁVNOSŤ VIANOČNÚ –

S PROGRAMOM DETÍ - KOSTOL: 10.00 HOD.

26.12. – nešporné sl. Božie na 2. sl. vian. – EZD Lisková o

15.00 hod.

31.12. 2004 - Silvester: 16.00 hod.: služby Božie

1.1. 2005 - Nový rok: 10.00 hod.: služby Božie

2.1. - Ne po Novom roku: 10.00 hod: sl. Božie **so spoved'ou a VP**

6.1. 2005 - Zjavenie Krista Pána: 10.00 hod.: služby Božie
SRDEČNE VÁS POZÝVAME!

Tých, ktorí už pre vysoký vek alebo zdravotné problémy nevládzu prísť do kostola, a majú záujem prijať sviatosť Večere Pánovej (VP) v domácnosti, prosíme, aby telefonicky alebo prostredníctvom svojich blízkych kontaktovali náš farský úrad.

Prosíme vás, aby ste pri zmene vašej adresy, oznámili tento fakt na náš farský úrad. Ďakujeme vám!

DEDIČSTVO - občasník Cirkevného zboru Ev. cirkvi a. v. v Ružomberku, určený pre jeho vnútornú potrebu. **Ročník VIII., číslo 3/2004. Náklad:** 865 výtlačkov. **Redakčný kruh:** Karol Dzurik, Zuzana Jarabová, Majka Martinková, Janka Mrázová, Martin Šefranko – zodp. redaktor. **Redakcia:** Ev. a. v. farský úrad, A. Bernoláka 11, 034 01 Ružomberok, **tel.: 044/432 21 98; e-mail: jonki@bb.telecom.sk ; http://ecavrbk.szm.sk** **Nepredajné.** Pre orientáciu tých, ktorí chcú svoj zborový časopis podporiť: **náklady na výtlačok sú 23,- Sk.** Za dary na tlač občasníka vám vopred **úprimne ďakujeme.** Uzávierka tohto čísla bola 25. novembra 2004.

Od.:

EVANJELICKÝ A. V.

FARSKÝ ÚRAD

A. Bernoláka 11

034 01 RUŽOMBEROK

tel.: 044/4322198

e-mail: jonki@bb.telecom.sk

http://ecavrbk.szm.sk

